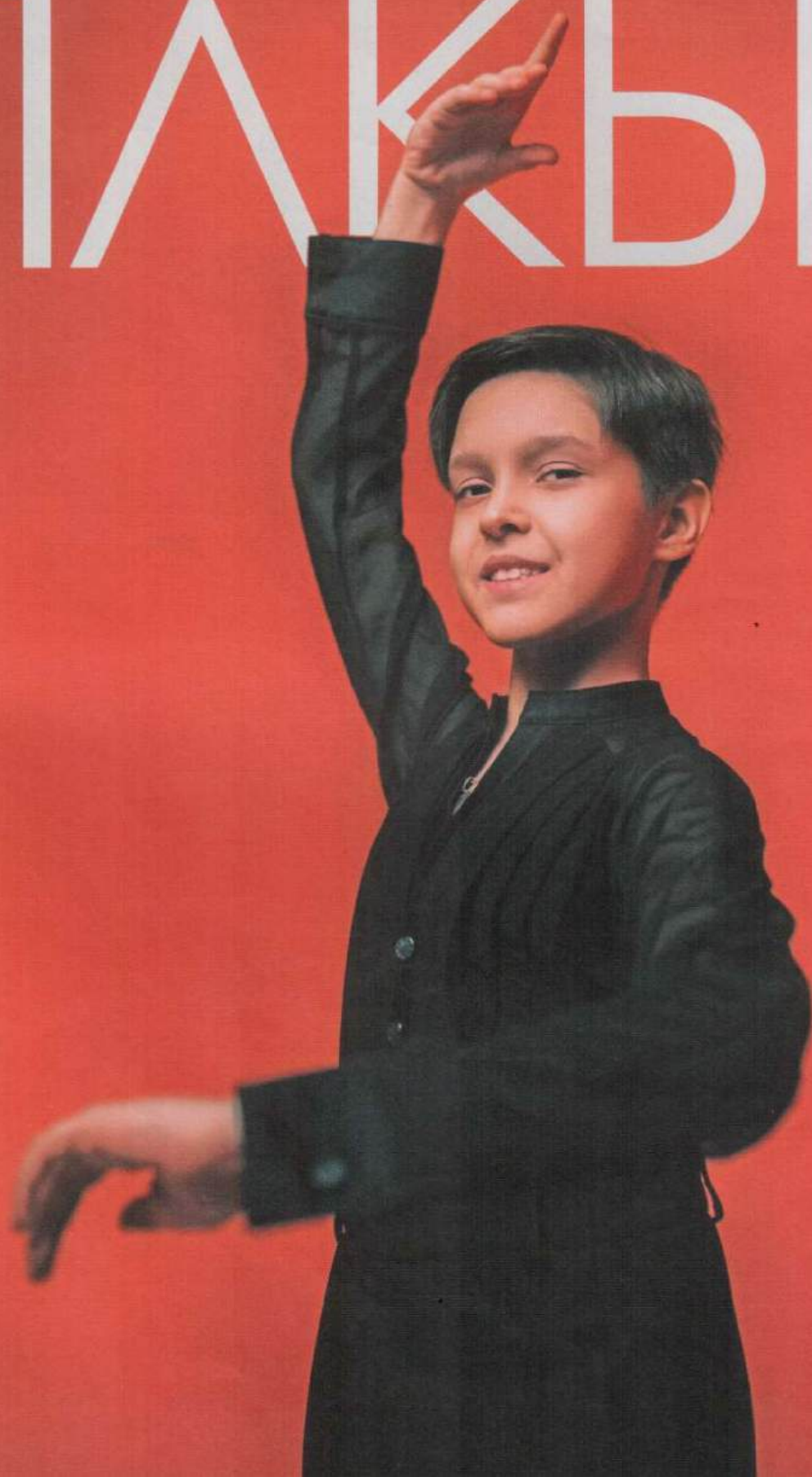

ЯШЬЛӘРТЕРРИТОРИЯСЕ

86

ЯЛКЫН

III
2023

АЯЗ
ФАЗЛЫЕВ

«ЯЛКЫН» – ИҢ МАСШТАБЛЫ РОССИЯ БЛОГЕРЛАРЫ ФОРУМЫНДА

Гыйнвар ахырында «Ялкын» журналы редакциясе Санкт-Петербургта «Insight People» продюсерлык үзәге оештырган «СтудФест» блогерлар форумында булып кайтты. Россия күләмендә танылган, миллионлаган аудиториясе булган блогерлар, җырчылар янына без ничек барып эләктекме? Сөйлибез!

«Insight People» – Россиянең иң зур продюсерлык үзәкләренең берсе. Аларның максаты – Мәскәү генә түгел, ә Россиянең төрле төбәкләрендә блогерлар әзерләү, аларны үстерү. Биредә блогерлар өчен төрле уку-укыту программалары, вебинарлар оештырыла. Миллионлаган аудиториясе булган блогерлар катнашындагы чаралар исә үз эшчәнлеген башлап кына жибәрүчеләр өчен стимул ролен үти. «Иң танылган блогерлар» дигәндә

без күпләрегезгә яхшы таныш шәхесләрне күз алдында тотарбыз. Анна Хилькевич, Карина Кросс, Саша Стоун, Анатолий Цой – шундыйлардан.

Әлеге продюсерлык үзәгенең бүлекчәләре һәрбер төбәктә диярлек бар. Татарстан шулай ук искәрмә түгел. «Insight People»ның Казандагы бүлекчәсе үз эченә иң актив, креатив блогерларны берләштерә. Ә иң мөһиме, беләсезме нәрсә? Без алар белән якин дуслар!

Шул рәвешле, Санкт-Петербургта «Севкабель Порт» майданчыгында узган «СтудФест» чарасында без нәкъ менә алар чакыруы буенча катнаштык. Анда Россиянең 70 төбәгеннән 1000 нән артык инфлюенсер килгән иде. Чара тулысынча студентлар көненә багышланды һәм анда теләге булган һәркем катнаша алды. Шул рәвешле, студентларга үзләренең кумирлары белән очрашу, аралашу мөмкинлеге туды.

**АЛИНЭ
ЗИННӘТУЛЛИНА,
«Insight People»
продюсерлык үзәге
генераль директоры:**

– Яшьләр өчен шундый зур чаралар оештыра алу, аларның сөнечле йөзләрен күрү – безнең команда өчен зур шатлык.

Бер мәйданчыкта шулкадәр күп блогерларны җыя алуыбызга сөнәбез. Максатыбыз – блогерлыкның аерым профессия булуын исбатлау иде һәм ул безнең креатив яшьләрнең киләчәген билгели ала.

Р.С. Алинә Зиннәтуллина – Казан кызы. Аңа 26 яшь. Белеме буенча юрист. Продюсерлык үзәген ачып җибәргәнче, Мәскәүдә профессиясе буенча эшләгән. Аннары исә SMM, продюсерлык белән шөгыльләнә башлаган. Нәкъ менә шул чорда аңа Россиядә блогерлар өчен зур продюсерлык үзәге ачу идеясе килгән дә инде.

**Чарадан
видео
кара:**

ЯШ ЫЛӘРТЕРРИТОРИЯ СЕ

ЯЛКЫН

УРТА һәм ОЛЫ ЯШЫТӘГЕ МӘКТӘП БАЛАЛАРЫНА
ЯЛ СӘГӘТЛӘРЕНДӘ УКУ ӨЧЕН АЙЛЫК ЖУРНАЛ

1924 елдан чыга.
1984 елда Почёт билгесе ордены белән бүләкләнгән.
Абдулла Алиш премиясе лауреаты.
Муса Җәлил премиясе лауреаты.
2007, 2008 елларда «Матбугатның алтын фонды» билгесенә лаек булды.

2020 елның 20 ноябрендә ЕАЭС N RU Д-РУ.АД88.В.01284/20 номерлы Евразия икътисади союзы декларациясе бирелгән.

Журнал Элемта, мәгълүмати технологияләр һәм массакүләм коммуникацияләр өлкәсендә күзәтчелек итүче Федераль хезмәтәндә (Роскомнадзор)
2013 елның 24нче маенда теркәлдә.
Теркәлу таныклыгы: ПИ № ФС77-54278

tatmedia

Гамалга куючы: «ТАТМЕДИА» Акционерлык җәмгыяте.
Нәшер итүче: «ТАТМЕДИА» Акционерлык җәмгыяте, 420097, Казан, Академия ур., 2.
Журналны чыгаручы: «Татмедиа» АҖ филиалы «Ялкын» журналы редакциясе.
Адрес: 420066, Казан, Декабристлар ур., 2, «Ялкын».
тел.: 222-06-01, e-mail: yalkin@bk.ru
Язылу индексы: П 2334
Бер айга язылу бәясе – 73,5 сум.

Чыгу көне: 02.03.2023

Тиражы 4820

Заказ С-0474

«Ялкын» №03, март 2023

«ТАТМЕДИА» АҖ филиалы «Идел-Пресс»

полиграфия-нәшрият комплексында басылды.

Казан, Декабристлар ур., 2. e-mail: idelpress@mail.ru

Журнал «Татмедиа» Республика матбугат һәм массакүләм коммуникацияләр агентлыгы ярдәме белән чыгарыла.

Баш мөхәррир **Илназ Фаис улы ФАЗУЛЛИН**

Баш мөхәррир урынбасары **Рәмзия ГАЛИМОВА**

Әдәби мөхәррир **Гүзәл ЗАКИРОВА**

Бүлек мөхәррирләре
Илсәяр МАЛИКОВА
Венера ИСЛАМОВА
Зилә ДӘРҖЕМАНОВА
Илүзә КАСЫЙМОВА

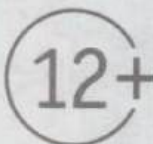
Фотохәбәрче **Фирүзә ЗАКИРҖАНОВА**
(тышлык авторы)

Дизайн-макет **Алмаз ШӘЙХЕТДИНОВ**

Басарга әзерләде **Игорь ГЛУШКОВ**

Баш бухгалтер **Эльвира КАМАЛОВА**

Балалар
редколлегиясе:
Гөлһәр ШӘЕМОВА (Актаныш)
Гөлһәр ӘХМӘДИЕВА (Балтач)
Алия МӨХӘМӘТКӘРИМОВА (Әлки)
Айгөл ФӘТТАХОВА (Арча)
Алсу КАСЫЙМОВА (Арча)
Алиса ФӘРДИЕВА (Актаныш)
Рәйсә АБДУЛЛИНА (Балтач)
Айгөл ХӘБИБРАХМАНОВА (Кукмара)

ИСЕМЕ:

Аяз Азат улы
Фазлыев

ТУГАН КӨНЕ:

13.01.2009

УКЫЙ:

Татар телендә
белем бирүче
149 нчы лицей,
7 нче сыйныф

«ӘТИ-ӘНИ КУШКАНГА ГЫНА БИЮ БЕЛӘН ШӨГЫЛЬЛӘНӘ БАШЛАДЫМ»

Бер интервьюда
«Үскәч кем
булырга
телисең?» – дигән
сорауга
Аяз ике дә
уйламыйча,
«бизнесмен»
дип жавап
кайтара. Бүген
исә «Архитектор
буласым килә.
Әгәр килеп
чыкмаса,
тормышымны
бию белән
бәйләчәкмен», –
ди бал-спорт
биоләре белән
шөгыльләнүче
II разрядлы
спортчы
Аяз Фазлыев.

ИЛҮЗӘ
КАСЫЙМОВА

– Күп балаларны төрле түгәрәкләргә әти-әниләре мәжбүриләп йөртә. Синең ничегрәк булды?

– Дөрөсен әйтәм, элек биюгә бик теләп йөрмәдем, әти-әни кушканга гына шөгыльләнә башладым. Бер ара биюне ташлап, футболга йөрөп алдым һәм ике тапкыр аякны сындырдым. Шул вакытта әлегә спорт төре минекә түгел икәннен аңладым. Аннары бер кызга бию буенча партнер кирәк булып, миңа тәкъдим килгәч: «Нигә әле барысын да яңадан башлап карамаска?!» – дип бал-спорт биоләренә кире кайттым.

– Әти-әниең сыман артист буласың килмиме?

– Бу жавапка әти белән әни үпкәләмәс, дип уйлыйм (көлә). Минем бик үк жырлыйсым килми, чөнки әти-әниемнең ничек көне-төне эшләгәннәрен күреп торам, бу жиңел эш түгел... Шуңа күрә жырчы булу теләге юк. ►

– Бию белән шөгильләну ни өчен кирәк? Биисе килгән, тик оялган егетләргә синнән киңәш.

– Әлеге кызыксынуым миңа бары тик файда гына китерә. Мәсәлән, физик яктан чыныгам, төз һәм сыгылмалы, матур гәүдә төзелеше формалаша. Шулай ук баш миен тонушта тоту өчен дә бию ярдәм итә, чөнки истә калдыра, уйлый торган моментлар биредә бик күп.

Егетләргә бары бер генә киңәш: кешеләрнең төртмәле сүзләренә колак салмагыз, үзегезчә эш итегез. Кеше сүзеннән куркып яшәсәң, бернигә дә ирешеп булмый, бу бөтен өлкәдә дә шулай!

– Бал-спорт биюенең нинди төре белән шөгильләнәсең?

– Аның ике юнәлеше бар: стандарт һәм латина. Мин исә икесен дә биим.

– Чыгыш вакытында күнегүләрне онытканың, ялгышканың бармы? Бу очракта нәрсә эшләргә?

– Без бит робот түгел, кайчак хаталар китә, әлбәттә. Бу очракта каушап калмаска һәм импровизацияне эшкә жигәргә кирәк. «Барысы да яхшы бара, шулай булырга тиеш» дигән кыяфәт тудыру мөһим.

– Бию буенча парың еш алышынамы яки бер үк кеше белән еллар буе биисезме?

– Төрлечә булырга мөмкин, барысы да кешедән һәм аның тырышлыгынан тора. Партнерың бик тиз камилләшеп, үсеп киткән очракта, алышынырга туры килә, чөнки алга таба бергә эшләве кыен булачак.

– Тормышын бал-спорт биюе белән бәйләргә теләгән кеше нинди булырга тиеш?

– Бу өлкәдә, теләк һәм максатлар булса гына, уңышка ирешеп була. Кеше тораташ кебек басып торса, процесс белән кызыксынмаса, берни дә килеп чыкмаячак. Минем үземнең дә шулай булды: биисе килмәгән чакларда аяклар, куллар тиешенчә күтәрелми иде. Аннары үзем теләп кызыксына башлагач кына, сыгылмалырак, яхшырак бии башладым.

– Көн тәртибең белән таныштырып, тренировкаларың турында да сөйләп кит әле.

– Мин сәгать 7:30 да торам, 8:00дә мәктәпкә жыенып чыгып китәм. Көн-дезгә икегә кадәр укыйм, аннары тиз генә биюгә китәм, барганда ашап алырга өлгерәм (гадәттә, карабодай белән кәтлит). Тренировкаларга көн саен «ЮВЕНТА» бию-спорт клубына йөрәм, биредә 3-4 сәгать давамнда шөгильләнәбез. Тренировкада шөгильләнгәннән соң, укытучыларыбыз өйрәткән әйберләрне үзегезчә мөстәкыйль рәвештә кабатлап чыгабыз. Ял итеп алганда өй эшләрен карап, тамак ялгап алырга өлгерәбез һәм физик күнегүләргә күчәбез. Кайтканда вакыт алай ук күп калмый, тик әти-әнигә өйдәге эшләр буенча, нәни сеңлемне карап булышам. Йокларга исә 22:00 дә ятарга тырышам.

– «Карабодай белән кәтлит ашыйм» дидең, ә биючеләрнең туклануга бәйле кагыйдәләре бармы?

– Баллы, майлы, камыр ризыклары, газлы сулар, чипсылар ашарга ярыймыз безгә. Әлбәттә, бу ризыклардан бөтенләй баш тартып булмый, кайвакыт рационга алар да кереп китә, тик бәйбәт файдалы һәм дәрәс итеп тукланырга тырышам. Итле ризыклар, булгур, карабодай бик яратам.

БЛИЦ-СОРАШТЫРУ:

Тренировка яки мәктәптәге контроль эш?

Тренировканы сайлайм,
контроль эшне мин башка
көнне дә эшли алам.

Иң яраткан һәм яратмаган фәнең?

Бу елдан башлап иң яраткан
фәнем – биология.
Яратмаган фән юк бугай.

Яраткан персонажың?

Кечкенә вакытта «Гравити фолз»
мультфильмын яратып карый
идем. Диппер дигән герой
ошый иде миңа.

Киемдә яраткан стилең?

Классик.

Энең яки сеңлең, синең сыман бию белән шөгыл- ләнәсем килә, дисә...

Мин каршы
килмим,
шат кына
булачакмын.

«ХЫЯЛЫМ -
КЕШЕЛӘРНЕ
БӘХЕТЛЕ ИТҮ.
ҺӘМ МИН
МОҢА ДИЗАЙН
ЯРДӘМЕНДӘ
ИРЕШӘ АЛАМ
ДИП УЙЛЫЙМ»

Күбебезнең киләчәккә зур максатлары, хыяллары бар. Кемдер бәхетне тормышын күңеленә якин хезмәткә багышлауда күрсә, икенче берәү популяр булырга хыяллана. Ә менә әле үз юлын башлап кына җибәрүче дизайнер, киләчәктә үз брендын булдырырга хыялланучы Нәргизә өчен бәхет – яшүсмерләргә мода, зәвык аша үзләрен күрсәтергә мөмкинлек тудыру.

ИСЕМЕ: Нәргизә
Илфат кызы
Хәлилова

ЯШЕ: 16 яшь

УКУ УРЫНЫ:
Чистай шәһәре,
1 нче лицей

КИЕНҮ ЗӘВЫГЫ:
White Academia

КУМИРЛАРЫ:
Майкл
Джордан
һәм Опра
Уинфри

РӘЙСӘ
АБДУЛЛИНА

– Нәргизә, синең өчен зәвык һәм мода сүزلәре нинди мәгънәгә ия?

– Зәвык – ул синең эчендәге уй-хыялларың, фикер йөртү рәвешенең тышкы кыяфәтеңдә чагылышы. Төрле бизәнү әйберләре, төсләр гаммасы ярдәмендә синең индивидуальлеген ачыла.

Моданы без тудырабыз, һәм мода ярдәмендә кеше бик күпне үзгәртәргә сәләтле. Мәсәлән, син берәр фильмда күрәп ошаткан киёмне, үзең ошаган аксессуарлар ярдәмендә тулыландырып, берәр чарага/бәйрәмгә барсаң, бу синең үз-үзең ышаныч һәм хөрмәт хисен арттыра, үз-үзең белән горурлану хисен уята.

– Образ тудырганда нинди детальләргә игътибар итәсең?

– Элек мин урам стиле дип саташа идем, әлегә киенү рәвеше миңа уңайлы, рәхәт иде. Соңрак әллә үскәнгә, әллә дөньяга карашым үзгәргәнгә, мин житдирәк киёмнәрне үз иттем. Хәзер күбрәк эшлекле һәм white academia стильләре белән мавыгам.

– Ә якын-тирәдәгеләрнең, яшьтәшләрнең, дусларыңның сине нинди итеп күрүен телисең?

– «Ялкын» журналын укучыларга бер сәгъасым килә: беркайчан да башкалар синең хакта нәрсә уйлар, дип борчылма, кешеләргә яхшы, итагатыле күренер өчен битлек кимә, барыбер иртәме-соңмы синең чын йөзең ачылачак, шуңа күрә, нинди генә хәлдә булсаң да, үзең булып кал. Үзеңне яратырга, үзең белән горурланырга өйрән.

Мин һәрбер образымны үз кичерешләремә, кәефемә карап тудырам, минем киенү рәвешем минем эчке хис-тойгыларымны чагылдыра. Беркайчан да «аңа ошыйм», «бу киёмдә миңа күрсәләр, дус кызларым аһ итә», дип киём

сайлама. Үз зәвыгыңны тудырганда бары тик йөрәгеңне тыңла, шул очракта киенү рәвешен чыннан да аһ итәрлек булчак.

– Дизайн белән кайчан кызыксына башладың?

– 4-5 яшемдә әти-әниемнең миңа кызыл төстәге сәпит алганын һәм минем, төсләр туры килсен, дип кызыл итәк киеп йөргәнемне хәтерлим.

Шулай ук мин һәрвакыт үзем белән косметичка йөртәм. Чөнки тышкы кыяфәт – безнең эчке дөньябызның чагылышы ул. Матур, нәзакәтле киенергә миңа әти-әнием өйрәтте. Һәм мин аларга моның өчен чиксез рәхмәтлемен.

– Киләчәктә дизайнер булырга хыялланасың, ә син тудырачак образлар башкалардан ничек аерылып тора чак?

– Минем киёмнәремне наз аерып тора чак. Кешеләр ул киёмнәрне кигәч, алардан жылы, мәхәббәт бөркеләчәк. Мин моңа тыйнак пастель төсләр һәм киёмнәрнең барлык кешеләргә дә барлык очракларда да туры килүе белән ирешер идем. Һәр нечкәлегә уйлап эшләнган киёмнәр брендын житештерергә хыялланам.

Шулай ук хәйриягә дә акча бүләсем килә. Киёмнәр сатудан килгән процентлардан мохтажларга өлеш чыгарырга хыялланам.

– Ә киләчәккә планнарың нинди?

– Мин киёмнәрнең сызымнарын инде әзерләдем, барлык нечкәлекләрен дә уйлап бетердем һәм житечкә, киңәшчә әнием ярдәмендә грантка проект рәвешендә идеяләремне тәкъдим итәргә планлаштырам. Ә болай, мин сыйныфташларыма, яшьтәшләремә төрле чараларга/бәйрәмнәргә образлар жыйм. Мактап әйтүем түгел, әмма әлегә клиентларның канәгать калмавын хәтерләмим. Киләчәктә мин үземне, әлбәттә, дизайнер һәм модельер буларак күзаллыйм. Һәм бу һөнәрем белән үземне генә түгел, тирә-юньдәгеләрне дә бәхетле итәргә хыялланам.

Сәлам-сәлам!
Без Мамадыш
мәктәпләре
буенча сәяхәттә
булып кайттык.
Хәзер сезне үзегез
күргәннәр белән
таныштырабыз.
Сәяхәтебезнең
беренче ноктасы –
«Мамадыш шәһәре
өченче номерлы
урта гомуми
белем мәктәбе».
Сүз уңаеннан,
бу мәктәптә
медиа-үзәк эшли.
Анда укучылар
үзләре газета
чыгару белән
шөгыльләнә.
Шулай ук балалар
Мамадыш
телевидениесендә
атнага бер
тапкыр һава
торышын алып
бара һәм радиода
сөйли. Киләчәктә
мәктәптә
журналистика
белән бәйлә музей
оештырылачак.
Музейда
журналистлар
төрле елларда
эшләрендә
кулланган техника
туплана чак.
Ә хәзер шушы
мәктәптә белем
алучы тегүче кыз
белән танышырга
тәкъдим итәбез.

ИЛСӘЯР
МАЛИКОВА

«БЕРЕНЧЕ УЕНЧЫГЫМНЫ СИГЕЗ ЯШЕМДӘ ТЕКТЕМ»

**ТУЛЫ
ИСЕМЕ:**

Анастасия
Сергей кызы
Костина

**ТУГАН
КӨНЕ:**

19.09.2006

УКЫЙ:

«Мамадыш
шәһәре өченче
номерлы урта
гомуми белем
мәктәбе»нең
10 нчы сыйныфы

– **Настя, сине тәҗрибәле тегүче дип атап буламы?**

– Беренче уенчыгымны үзем интернетта видео карап, сигез яшемдә тектем. Аннан инде тегү белән яхшылап шөгыльләнә башладым. Башта уенчыklar тектем, аннары әкрәнләп киёмнәргә күчтем. Хезмәт дәресе укытучысы олимпиадага барган кызлар турында кызыктырырлык итеп сөйли иде. Бишенче сыйныфтан республика олимпиадасына бардым. Тугызда укыганда, Россия олимпиадасында призер исеменә лаек булдым.

– **Технология буенча олимпиадаларга ничек әзерләнәсе? Этаплары турында сөйлә әле.**

– Башта проект эшен башкарабыз: я киём, я йомшак уенчыklar тегәбез. Безгә билгеле бер тема бирелә. Мәсәлән, быелгы тема «Россия мәдәнияте илгә ничек тәэсир иткән» дип яңгырый. Без уенчыklarны славян мифологиясе белән бәйләргә булдык. Аннары инде тест өлешенә күчәбез. Технология буенча олимпиада бик катлаулы, чөнки ул үз эченә бөтен мәктәп программасын ала. Әле тагын моңа университет биремнәре дә өстәлә. Мәсәлән, без профессиональ сызуның нәрсә икән белергә тиеш. Алга таба модельләштерү этабы бара. Безгә эшләнмәнең тасвирламасы бирелә. Кәгазьдә без боларның барысын да детальләргә таркатырга тиеш. Соңгы этап – практика. Ниндидер эшләнмәнең технологик картасы буенча бер сәгать эчендә әйберне тегеп, проектны якларга тиешбез.

– **Проектны төркемнәргә бүленеп эшлисезме? Ничә уенчык тегәргә кирәк?**

– Юк, һәркем аерым эшли. Хәзергә мин биш уенчык тектем, бу инде житәрлек.

– **Мондый әзерлек процессы туйдырмыймы сине?**

– Юк, эшләгән, өйрәнгән саен кызыклырак ул миңа.

– **Белүемчә, син хезмәт буенча «Worldskills» чемпионатында да катнашкансың. Анда ничә тапкыр булдың?**

– Беренче тапкыр чемпионатта 2020 елда катнаштым һәм республикада беренче урын яуладым. Аннары Россия этабына Иваново шәһәренә киттем. Соңыннан инде Уфада финалга чыктым. Шулай итеп, мин икенче урынлы булдым. 2021 елда катнашып та, шундый ук урыннар яуладым.

– **Олимпиада белән Worldskills чемпионатындагы этаплар нык аерыламы?**

– Чемпионатның беренче этабы – эскизлау. Үз эшләнмәнең моделен уйлап ясарга кирәк. Аннары аны миллиметрына кадәр үлчәп тикшерәләр, хәтта иң кечкенә хата өчен дә балл кими. Икенче этапта эшләнмәне кәгазьдә детальләргә бүләбез. Аннан өченче этапта аны тукумадан кисәбез һәм берничә сәгать эчендә тегәбез.

– **Бу елны да чемпионатта катнашырга уйлайсыңмы?**

– Катнашам, әлбәттә. Быел гел беренче урыннар гына алырмын дип ышанасым килә.

– **Үзең теккән әйберләргә сатасыңмы?**

– Минем үзем теккән киёмнәргә сатканым бар. Әти-әниемә, якыннарыма киёмнәр теккәнем бар.

НАСТЯДАН ТЕГҮ БЕЛӘН ШӨГЫЛЬЛӘНӘ БАШЛАУЧЫЛАРГА КИҢӘШЛӘР:

1 Жиңел әйберләргә (топ, футболкалар) тегүдән башлаңыз. Чөнки барып чыкмаса, аннан кәеф төшә һәм алга таба тегәсе килмәскә мөмкин.

2 Хезмәт дәресе укытучысы белән киңәшләшегез, ул тәҗрибәсе белән уртаклашчак.

3 Махсус кирәк-яраклар, тегү машинасын алдан ук булдырыгыз.

4 Хәтта иң жиңел эшләнмә дә камил тегелергә тиеш. Ниндидер хаталар киткән очракта, иренмиңә, яңадан эшләгез. Шулай итеп тәҗрибә килә.

5 Интернетта тегү буенча видеолар, лайфхаклар карагыз.

«ГОЛОС. ДЕТИ» ТАПШЫРУУНА ЭЛӘГЕРМЕН ДИП УЙЛАМАГАН ИДЕМ»

– Эмилия, җыр белән кайчан кызыксына башладың?

– Дүрт яшемдә беренче тапкыр сәхнәгә чыктым. Шуннан соң инде берничә тапкыр халыкара, бөтенроссия бәйгеләре лауреаты булдым. Унбер ел «Созвездие-Йолдызлык» фестивалендә катнаштым. Анда да берничә тапкыр лауреат, җиңүче исемнәренә лаек булдым. Шуннан хәтта җырларыма ике клип та төшерелде. Бу фестиваль миңа Кырымдагы ижади сменаларга йөрергә, Мәскәүдәге Кремль чыршысында катнашырга мөмкинлек бирде.

– Син «Голос. Дети» тапшыруында да катнашкан идең бит әле. Анда бару идеясе ничек туды?

– Ул вакытта миңа унбер яшь иде. Музыка укучым тапшыруга кызык өчен генә гариза бирергә тәкъдим итте. Без моны барып чыгар, дип бөтенләй уйламадык. Аннары

**«МАМАДЫШ ШӘНӘРЕ
АКАДЕМИК К.Ә. ВӘЛИЕВ
ИСЕМЕНДӘГЕ 2 НЧЕ НОМЕРЛЫ
ЛИЦЕЕ» АЛДЫНГЫЛАРЫ**

ТУЛЫ ИСЕМЕ:

Эмилия Ирек кызы Хәйриева

ТУГАН КӨНЕ: 17.04.2006

УКЫЙ: 10 нчы сыйныф

исемлекләр чыкты да, үземнең кастингка үтүемне күрүп алдым. Шулай сайлап алу этабына уздым.

– Киләчәктә тормышыңны җыр белән бәйлим, дип әйтә аласыңмы?

– Мин биология белән бик кызыксынам һәм тормышымны фән белән бәйләргә дип уйлыйм. Сигезенче сыйныфта биология белән ныклап шөгыльләнә башладым. Аннан бу фән буенча Бөтенроссия мәктәп укучылары олимпиадасының төбәк этабы җиңүчесе һәм йомгаклау этабы призеры булдым. Төбәк этапның абсолют җиңүчесе исемен алдым, хәзер исә апрель аенда Саранскка йомгаклау этабына барачакмын.

– Синеңчә, яшүсмерләрдә биология фәннә караганда ничек мөһабәт уятып була?

– Биология шулкадәр кызыклы фән бит ул! Практик эшләр белән шөгыльләнәргә кирәк, алар ярдәмендә бу фәнне өйрәнү «тәмле» булачак. Биология белән танышу өчен BBC каналын карау да файдалы. Олимпиадаларга әзерлеккә килгәндә, бик баналь яңгыраса да, күп итеп китап укырга һәм лекцияләр тыңларга кирәк, дип саныйм. Бу фән белән «дуслашкан» кешеләргә инде «Биология Campbell», «Тейлор, Грин, Стаут Биология» һәм «Евангелие от LUCAS» кебек китапларны тәкъдим итә алам.

– Эмилия, фән белән кызыксынуңдан тыш, тагын нәрсәләр белән шөгыльләнәсең?

– Чәчәкчелек белән шөгыльләнәм, үсемлек төрләрен җыярга яратам. Тәрәз төбем гел гөлләрдән тора. Үсентеләр чыгуны күзәтү – шундый күңелле процесс!

«ИНГЛИЗ ТЕЛЕН ӨЙРӘНҮЧЕЛӘРГӘ МУЛЬТФИЛЬМНАР КАРАУ ФАЙДАЛЫ»

«Олимпиадаларга мин кече сыйныфларда ук йөри башладым. Татар теле һәм әдәбияты олимпиадаларында гына да инде жиденче ел рәттән катнашам. Биредә жиңу яулар өчен күп укырга туры килә, әмма бу миңа ошый. Үзем Әмирхан Еники, Илдар Юзеев, Галимжан Гыйльманов иҗатларын яратам. Соңгы берничә елда инглиз телен тирәнтен өйрәнә башладым – бу фәннән олимпиаданың республика этабында призёр булдым. Инглиз телен өйрәнүчеләргә «Шрек» кебек гади, аңлаешлы мультфильмнар карау файдалы. Киләчәктә тормышымны реклама, маркетинг юнәлешә белән бәйләргә теләм».

ИСЕМЕ: Камилә Рүзил кызы Бабаниязова
ТУГАН КӨНЕ: 08.02.2006
УКЫЙ: 11нче сыйныф
УҢЫШЛАРЫ: Татар теленнән Халыкара олимпиада – призёр (2022), республика этабында татар һәм инглиз теле буенча күп тапкыр призёр

«ЖЫРЛАРЫМА СҮЗНЕ ДӘ, КӨЙНЕ ДӘ ҮЗЕМ ЯЗАМ»

«Балачактан ук җырлыйм. Җыр буенча күп кенә халыкара, Россия бәйгеләрендә жиңгәнем, шулай ук татар теле, татар әдәбияты, җәмгыять белеменнән призер булганым бар. Үзем татарча җырлар да иҗат итәм, укулеледә, фортепианода уйныйм. Җырларыма сүзне дә, көйне дә үзем язам. Хәзерге вакытта биш җырым бар.

Кечкенә чактан ук төрле спорт белән шөгыльләнәм. Тиздән волейбол буенча ярыш булачак, анда да катнашырга уйлыйм.

Бу уңышларымнан тыш, мин телерадиотапшырулар алып баручысы буенча укуны тәмамладым. Хәзер үзбезнең мәктәптә радиода сәхифәмне алып барам».

ТУЛЫ ИСЕМЕ: Лиана Радик кызы Локманова
ТУГАН КӨНЕ: 09.04.2006
УКЫЙ: 10нчы сыйныф
УҢЫШЛАРЫ: «Я – вожатый» бәйгесендә Гран-при иясе; «Сандугач-Соловей» IX Халыкара вокалистлар бәйгесендә I урын; Җәмгыять белеме буенча Бөтенроссия олимпиадасы призеры

ИСЕМЕ: Ринат Руслан улы Газизуллин
ТУГАН КӨНЕ: 13.04.2005
УКЫЙ: 11 нче сыйныф
УҢЫШЛАРЫ: физкультура буенча
 бөтенроссия олимпиадасының призеры,
 төбәк этабының җиңүчесе (2023)

«ҖИҢҮЛӘРЕМ ЮГАРЫ УКУ ЙОРТЛАРЫНА ИМТИХАНСЫЗ КЕРҮ МӨМКИНЛЕГЕ БИРӘ»

«Тормыш куркынычсызлыгы нигезләре буенча олимпиада – киң предмет. Ул безнең бөтен тормышыбызны колачлый. Олимпиадада катнашып алган җиңүләрем миңа кайбер югары уку йортларына имтихансыз керү мөмкинлеге бирә. Хәзерге вакытта мин көн дә соңга кадәр олимпиадага әзерләнәм.

Буш вакытларымда гитара һәм балалайкада уйныйм. Бу уен коралларында уйнарга үзем өйрәндем. Үзенчәлекле җырларны яратам, әйтик, 1980 еллардагы рок һәм панк-рок бик ошый. Аларны гитарада уйнавы да рәхәт, җырларның мәгънәләре дә тирән. Йөргән кызым белән каверлар яздырабыз».

«МАМАДЫШ ШӘНӘРЕНЕҢ 4 НЧЕ
САНЛЫ УРТА ГОМУМИ БЕЛЕМ
МӘКТӘБЕ» АЛДЫНГЫСЫ

«УН КИЛОМЕТРНЫ ҮТҮ МИҢА ХӘЗЕР БИК ҖИҢЕЛ БИРЕЛӘ»

«Сигезенче сыйныфта спорт белән шөгыльләнүгә кызыксыну барлыкка килде. Хәзер инде мин унберенчедә укыйм. Апрельдә Түбән Новгородта минем өчен соңгы олимпиада узачак. Аны матур итеп төгәлләргә телим. Физкультура буенча олимпиадаларга без көн саен дүрт сәгать әзерләнәбез. Буш вакытымда йөгәрергә яратам. 1500, 3000 метрга йөгерү буенча өлкәннәр арасында өченче разрядым бар. Ун километрны үтү миңа хәзер җиңел бирелә. Кулларыгызны төшермәгез, көн саен тренировкаларга йөрегез һәм алар сезнең тормышыгызның зур өлешенә әвереләчәк».

ТУЛЫ ИСЕМЕ: Кирилл Евгений улы Ушатиков
ТУГАН КӨНЕ: 02.01.2005
УКЫЙ: 11 нче сыйныф
УҢЫШЛАРЫ: Тормыш куркынычсызлыгы
 нигезләре буенча Бөтенроссия
 олимпиадасының призеры (2022), Мәскәүдә
 узган «Җиңү» хәрби-спорт уены призеры

«МАМАДЫШ ШӘНӘРӨӨЧӨНЧӨ
НОМЕРЛЫ УРТА ГОМУМИ БЕЛЕМ
МӘКТӘБЕ» АЛДЫНГЫСЫ

МӨМКИНЛЕКЛӘРЕ ЧИКЛӘНГӘН БАЛАЛАР МӘКТӘБЕ ТӨРЛЕ ҺӨНӘРЛӘРГӘ ӘЗЕРЛИ

Мамадыш шәһәре мәктәпләре буенча сәяхәтбезнең соңгы ноктасына да килеп җиттек. Ахыргы тукталышыбыз – «Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнган балалар өчен Мамадыш мәктәп-интернаты».

Бу уку йорты укучыларга төрле яктан камилләшү мөмкинлекләрен бирә. Биредә укучылар штукатур-маляр, кирпич салу кебек һөнәрләргә өйрәнә. Кирпич салу буенча бәйгедә катнашып, мәктәптә дөньякүләм беренче урынга лаек булучылар да юк түгел. Спортта да укучыларның казанышлары җитәрлек. Әйтик, мәктәпнең уналты укучысы кертгән Татарстан Республикасы командасы «Махсус Олимпиаданың Бердәм уеннары»нда сигез юнәлеш – снегоступ (кар еру), йөзү, шорт-трек, фигуралы шуу, чаңгы ярышы, өстәл теннисы, бадминтон һәм волейбол буенча катнашып, беренче урынны яулаган. Яшүсмерләр буш вакытларында да тик ятмый, үзләре йомшак уенчылар бәйләп сата. Бу мәктәптә белем алучыларга бар яктан да уңган-булган дигән сүзләр бик туры килеп тора. Спорт өлкәсеннән тыш, әлеге мәктәптә үз игътибарларын иҗатка юнәлткән яшүсмерләр дә бар. Шуларның берсе белән таныштырып китик.

ТУЛЫ ИСЕМЕ:

Рәмис Раиф улы
Арсланов

ТУГАН КӨНЕ:

02.01.2006

УКЫЙ:

«Сәламәтлек
мөмкинлекләре
чикләнган балалар

өчен Мамадыш мәктәп-интернаты»ның 9 сыйныфы
Уңышлары: Мамадыш шәһәре
уздирган «Жомга көне» бәйгесе –
I урын;

Бөтендөнья татар конгрессы
оештырган «Әниемнең жылы
кочагы» бәйгесе – II урын
Яраткан фәне: география, тарих

«Мин кечкенәдән шигырьләр укырга яратам. Шушы кызыксынуымны укытучым да күреп алды. Шулай итеп шигырь сөйләү буенча төрле бәйгеләрдә катнаша башладым. Шигырьне сайлайбыз да, сәнгатьле итеп сөйләргә өйрәнәм. Яр Чаллы шәһәрендә мөмкинлекләре чикләнган балалар һәм яшүсмерләр арасында республикакүләм «Без булдырабыз!» жыр һәм сәнгать бәйгесе узган иде. Анда мин «Ана» шигыре белән чыгыш ясадым. Ул чыгышымның репетициясе вакытында ук залдагы кешеләрнең күңелләре тулган иде.

Сәхнәдә дә үземне сынап караганым бар. Бервакыт шулай сугыш турындагы спектакльдә солдат ролен башкарган идем. Рус, Кавказ халкы биюләре белән чыгыш ясаганым бар. Үзем, кызганычка, бернинди музыка коралында да уйный белмим, әмма телефонда махсус программа ярдәмендә көйләр языштырам. Киләчәктә кем булырга хыялланаммы? Пешекче һөнәрен сайларга теләр идем».

ИЛ'НАЗ
ФАЗУЛЛИН

«БАЛАЛАР, ӘТИСЕННӘН ЯКИ АБЫЙСЫННАН КҮРЕП, КӨРӘШКӘ КИЛӘ»

Мамадыш районында көрәшкә игътибар җитәрлек. Иң мөһиме: нәкъ менә балалар һәм яшьләр арасында милли көрәш төрен популярлаштыруга басым ясала. Ай саен төрле дәрәжәдәге ярышлар уздырыла, аларда җиңү яулаган егетләр үз районнарының данын инде республика һәм россиякүләм турнирларда яклый.

– Балалар арасындагы ярышларда кимендә 150 катнашучы була, әле менә соңгысында 200 гә якын яшь көрәшче җыелды, – дип сөйләде райондагы көрәш буенча методист Валентин Платонов. – Район күләмендә барлығы 300ләп бала даими көрәш түгәрәгенә йөри, алар белән 13 тренер шөгыльләнә.

Һичшиксез, көрәшкә кызыксыну уяту һәм җиңүгә ирешүдә тренерлар мөһим роль уйный. Остазлар спортчы гына түгел, тормышта чын батыр әзерлиләр бит. Чынлыкта, көрәш белән шөгыльләнәргә кемдер әтисеннән, кемдер абыйсыннан күрәп килә. Балалар якыннарының казанышларын кабатларга омтыла. Ярышларда җиңү яулап акчалата бүләк алу теләге дә юк түгел. Ай саен ярышларга йөрәп, бер җиңүдә 3-5 мең акча эшләп үзең теләгән телефон яки башка берәр кыйммәтле әйбер алып та була бит! Мамадышта яшьләр арасындагы лидерлар – Ислам Кәримов, Виталий Ельченков, Ранил Ханов, Гадел Мусин һәм башка өметле

көрәшчеләр берничә елдан инде зурлар арасында да яңа казанышларга ирешерләр.

Казанышлары турында сөйләгәндә, һәр ярышта диярлек призлы урыннарда мамадышлылар булмый калмый. Мәсәлән, быел яшүсмерләр арасында уздырылган «Сабантуй» журналы призларына көрәш ярышында ике алтын медаль һәм бер бронза медаль белән кайтканнар. «Татарстан яшьләре» газетасы бүләкләренә узган ярышларда исә бер беренче һәм ике өченче урын яулаганнар. Март башында нәкъ менә Мамадышта узачак «Ялкын» журналы призларына көрәш ярышына да мамадышлылар зур әзерлек белән килгән. Туган җирдә бил алышу икеләтә жаваплылык өсти бит әле, шуңа күрә быелгы ярышларда призлы урыннарның күбесендә мамадышлыларны күрербез дип өметләнәбез!

РӘМЗИЯ
ГАЛИМОВА

«ӘЙДӘ, КИТТЕК!»: МАМАДЫШТА СЕЗ БОЛАРНЫ КҮРЕРГӘ ТИЕШ!

Мамадыш дигәч, шәхсән минем күз алдына беренче чиратта Казан-Чаллы трассасындагы ял урыны (кемдер аны «Кыстыбый» дип атап йөртә, кем өчендер ул – «Пятачок») килеп баса. Һәм, әлбәттә инде, мәктәптәге география дәресеннән Мамадышның мәйданы ягыннан Татарстандагы иң зур район икәнлеген беләм.

Мамадышта яшьләр өчен күп кенә проектлар, төрле өлкәләрдә тудырылган инфраструктуралар эшләп килә. Каникуллар вакытында да балалар белән шөгыльләнү алып барыла. Укучылар төрле чараларга барганда, Пушкин картасын актив куллана. Ел дәвамында бөтен балалар да бассейнга йөреп, йөзәргә өйрәнә. Ел ахырында алардан йөзү буенча имтихан алына.

**Мамадыш башкарма комитеты җитәкчесенең
социаль мәсьәләләр буенча урынбасары
Муса Рөстәм улы Хужаҗанов**

«ПИТРАУ» БӘЙРӘМЕ

Күпләр, әлбәттә, «ә Питрау бәйрәме..?» дип әйтер. Әйе, чыннан да, «Питрау» керәшен мәдәнияте фестивале – Мамадыш районының визит карточкасы. Ул һәр елны июль аенда Жәри авылында уздырыла. Төп үзенчәлеге: бәйрәмнең иң кызык өлеше кояш баегач башлана һәм иртәнгә кадәр давам итә. Бу бәйрәм шул дәрәжәдә зурлап уздырыла ки, аның аша Мамадышны Татарстанда гына түгел, Россиянең башка төбәкләрендә дә беләләр.

«НОКРАТ» ПЛЯЖЫ

Мамадышка жәй көне барсагыз, үзегез белән купальник алырга онытмагыз. Чөнки 2021 елда биредә өр-яңа заманча пляж ачылган. Нократ елгасы буенда урнашкан бу комплекта комда кызынудан тыш, бассейн-да коенырга, хамам яки мунчада ял итәргә, джакузида ятарга мөмкин. Мамадышлылар әйтүенчә, мондый комплекслар Россиянең башка бер генә төбәгендә дә юк. Чөнки район башлыгы Анатолий Иванов аның идеясен Дубайдан ук алып кайткан.

СТАДИОН-ИППОДРОМ

Мамадыштан күрми китәргә ярамый торган тагын бер урын – Стадион-Ипподром. Район халкы әлеге урынны бик яхшы белә, чөнки биредә ел саен район Сабантуе уздырыла. Тик моннан тыш, биредә яшьләр һәм яшүсмерләр өчен төрле күңел ачу урыннары урнашкан. Шуларның берсе – Ипподром. Анда балалар, яшүсмерләр өчен атта йөрү секциясе эшли. Шәһәр халкы, шәһәр кунакларының шулай ук бирегә килеп атта йөрү мөмкинлегенә бар.

ЭЙФЕЛЬ МАНАРАСЫ

«Мамадышка – Париж аша» («в Париж через Мамадыш») дигән гыйбарәне бөтен татарстанлы белә, дип сөйлиләр. Шәхсән мин, оят булса да әйтим, бу сүзне Мамадышка баргач кына ишеттем. Һәм, әлбәттә инде, биредәге Эйфель манарасын үз күзләрем белән күрәп кайттым.

Әйе-әйе, сез дәрәс аңладыгыз. Мамадыш шәһәренең нәкъ үзәгендә Париждагы Эйфель манарасының копиясе бар. Берәз гына читтәрәк – Нократ елгасы буенда исә махсус флюгер да беркетеп куйганнар. Ул Мамадыш белән Париж арасындагы ераклыкны күрсәтеп тора – 3784 километр.

Мамадышта Парижга ни өчен шулкадәр зур игътибар бирәләрме? Шәһәр риваятьләренә ышансак, борынгы заманнарда иң кыйммәтле француз ресторанның аэропланы белән Мамадышта тоталар икән.

«SUNNYФЕСТ» КРЕАТИВ ЧАНАЛАР ФЕСТИВАЛЕ

Кыш көне уздырыла торган әлеге зур чара турында аерым әйтеп китү кирәк. «SunnyФЕСТ» фестивале алдыннан шәһәр үзәгендә 3 метр биеклектәге тау ясала. Боз трассасының озынлыгы исә 450 метрга кадәр житә. Шушы таудан шуып төшөп, призы урыннар яуларга дип Россиянең төрле почмакларыннан шактый командалар җыела. Ә иң кызыгы беләсезме нәрсә? Аларның каналары төрле креатив алымнар

кулланып эшләнгән булырга тиеш. Әйдәгез, хәзер мич, мунча, машина, танк формасындагы каналарның бозлы таудан шуып төшүен күз алдына китергез. Кызыкмы? Кызык, әлбәттә.

ИНТРОВЕРТ БЕЛӘН МӨНӘСӘБӘТЛӘР:

5

ГАДИ КИҢӘШ

АЙГӨЛ
ХӘБИБРАХМАНОВА

Якынча бер ел элек «экстраверт» һәм «интроверт» сүзләрен ишеткәндә моңа артык зур игътибар бирмәдем, гомумән, аларның ни аңлатканын белми идем, ләкин үзем интроверт белән танышып, якыннан аралаша башлагач, барысы да ачык аңлашыла башлады. Минем өчен бик сәер булып тоелган әлеге дуслыкка ияләшергә нык авыр иде, чөнки нәкъ әлеге танышудан соң мин интровертларның бөтенләй башка төрле кешеләр икәнлегенә төшендем. Берничә ай дәверендә мин яңа дустымны өйрәндем, әйе, чыннан да өйрәндем, һәм әлеге язмада интровертлар белән мөнәсәбәтләрне жайга салырга ярдәм итүче күзәтүләр белән бүлешергә телим.

1

ИНТРОВЕРТНЫҢ БЕР МИНУТЫ = ЭКСТРАВЕРТНЫҢ ИКЕ МИНУТЫ

Аралашу вакытында күпчелек кеше шактый күп сорау биреп, тиз арада әлеге сорауларга жавап иштергә тели, кызу канлылар бигрәк тә. Ләкин истә тотарга кирәк: интровертка моның өчен вакыт күбрәк таләп ителә. Аны ашыктырырга, жавап биргән арада «әйдә инде», «озак уйлыйсың», «әйтәсеңме инде юкмы» дияргә кирәкми, чөнки бу күпчелек очракта мәгънәсез һәм, гомумән, дуствыгызда ачу хисе генә уятчак.

2

«СИН МЕНӘ МОНДЫЙ БУЛЫРГА ТИЕШ»

Интровертны билгеле бер стандартларга кертеп үзгәртәргә тырышырга ярамый. һәр кеше индивидуаль, үзенчәлекле, аның үз теләкләре һәм кызыксынулары бар, шул сәбәпле «бөтен кеше бертөрле булырга тиеш» стимулы белән интровертка каты бәрелергә кирәкми. Кемдер моны бөтенләй мыскыл итү һәм шәхси киртәләргә бозу дип кабул итәргә мөмкин.

Интроверт белән аралашуның башында мин еш кына дуствымны үзгәртәргә, үзем сыман аралашучан, ачык күңелле итәргә, халык күп булган урыннарда йөртәргә, шактый күп дусларым белән таныштырырга тырыштым, ләкин жавап итеп еш кына: «Мине үзгәртәргә кирәкми. Мин нинди бар – шундый, кабул ит мине», – дигән сүзләр ишетә идем. Шактый вакыт узгач кына ялгышымны танып алдым.

3

МАХСУС ТЕМАЛАР

Гади һәм тапталган көнкүреш әйберләре хакында сүз йөртү интроверт өчен кызыксыз һәм, гомумән, вакытны бушка үткәру ысулы буларак кабул ителергә мөмкин – ул эчтәлекле темаларга аралашуны кулай күрә. Интроверт тирәнтен уйларга һәм хисләргә чумарга ярата, шул сәбәпле аңа чәтерекле, мәгънәле темалар якын.

4

ТЕЛЕФОННАН СӨЙЛӘШҮГӘ КАРШЫЛЫК

Дуслар белән телефоннан аралашырга яратам, гадәттә, күпләргә мондый аралашу төре ошый, ләкин интроверт дуствыма: «әйдә, бүген сиңа шалтыратам» дигән саен, аның никтер мең дә бер эше килеп чыга иде, һәрвакыт ниндидер сәбәп эзләү белән мәшгуль иде ул. Башта минем, әлбәттә, ачу килде, аны бөтенләй аңламадым. Ләкин: «Мин телефоннан сөйләшергә яратмыйм. Сөйләшкән вакытта үземне начар хис итәм», – дигән сүзләреннән соң, мин аны тулысынча аңладым.

5

ИГЪТИБАРЛЫ БУЛ!

Гадәттән тыш тыныч булганы аркасында, интровертны еш кына кызыксыз кеше дип санылар, ләкин бу бөтенләй алай түгел. Бу бары тик темперамент үзенчәлекләре генә.

Әгәр сиңең интроверт дуствың тирән уйлар чоңгылына бата икән, аны нәрсә борчуын сора. Еш кына интроверт ни дә булса әйтергә, үзенең уй-хисләрен аңлатырга тели, ләкин беренче булып сүз башларга кыенсына, шуңа күрә дуствыңа сораулар бирергә, ниләр уйлавы хакында кызыксынырга курыкма. Аның хакында сораштыру интровертның кәефен күтәрәчәк, ул үзен кирәкле һәм кадерле итеп тоячак.

Яңа кешеләр белән танышырга курыкма, һәрчак дуствыңны аңларга һәм аның хисләрен ачыкларга тырыш. Интроверт белән аралашкан вакытта әлеге киңәшләргә колак салып, аңа ияләшү, аны кабул итү мөһим. Ә син ничек уйлыйсың, интроверт белән экстраверт арасында чын дуствык була аламы? Әллә инде дуслар бер үк темпераментка ия булырга тиешме икән?

СӨМБЕЛ
ЙОСЫПОВА

«ӘНИ, ӘТИ, МИН ЯШЫТӘШЛӘРЕМ АРАСЫНДА АК КАРГА БУЛМАС ӨЧЕН ПИРСИНГ ЯСАТЫРГА ТЕЛИМ!»

Пирсинг ясатып яшүсмерләр, бер яктан, үзләренә игътибар иттерергә, яшәтәшләре арасында аерылып торырга тырыша. Икенче яктан, бу билгеле бер субкультурага яки төркемгә керүнең билгесе булырга мөмкин. Әллә бу яшүсмернең психикасында үзгәрешләр булуына ишарәлиме? Яки әти-әни игътибары җитмәүме?

Әйе, сораулар бик күп, ләкин дөрөс һәм төгәл җавап юк. Шуңа күрә мин бу теманы тирәнрәк өйрәнергә булдым.

**Алёна, 18 яшь,
Казан инновацион университеты
студенты:**

«Минем пирсинг ясатуым һәм моңа әти-әнинең мөнәсәбәте бик кызыклы булды. 2020 ел иде, ноябрь башы. Ул вакытта мин ТикТок төшерә идем. Бервакыт әни янына килдем дә: «Минем пирсинг ясатасы килә», – дидем. Аның җавабы тискәре иде. Бәхеткә, без аның белән килешә алдык һәм сүз куештык: яңа елга кадәр (ул вакытка 2 ай калып бара иде) ТикТокта 10 мең язылучы жыйсам, пирсинг ясата алачакмын, дигән карарга килдек. Ул вакытта минем 1 мең язылучым бар иде. Нәтижәдә, 10 меңне мин ике атнадан соң жыйдым һәм борынга пирсинг ясаттым. Ә шушы хәлдән соң бер ел үткәч, мин кендекне дә тиштерергә өлгердем, тик әнием ул турыда белми!»

**Карина, 18 яшь,
Казан инновацион университеты
студенты:**

«Пирсинг ясату теләге кисәк барлыкка килде. Ул вакытта миңа 18 яшь тулган иде инде. Кайбер яшүсмерләрнең тышкы кыяфәтләре аша үзләрен күрсәтүләре ошый иде һәм мин моны уңышлы эксперимент булып, дип уйладым. Мин әти-әнием рөхсәтеннән башка борынымны тиштертергә бардым, әмма әлегәчә алардан «гаилә хурлыгы» ише сүзләр ишеткәнем юк. Аннары әбием миңа колакны тишәргә дә ярдәм итте әле».

Ләйсән Йосыпова, 45 яшь:

«Минемчә, бу бик авыр тема. Бер яктан, хәзер заманасы башка икәннән аңлыйм. Әмма, икенче яктан, мин үз баламда пирсинг күрергә теләмим. Табигать кешегә үз матурлыгын биргән. Нигә аны бозарга? Анысын мин аңлап бетермим...»

Миләүшә Нуруллина, 45 яшь:

«Әгәр дә кызларның колакларында бер пар алка булса, бу кабул ителә, ләкин күбрәк түгел. Тәннең башка өлешләрен тишүне мин кабул итә алмыйм. Бу турыда бала белән сөйләшү бик мөһим. Минемчә, 21 гасырда әти-әни белән бала бөтен нәрсә турында да килешә ала. Пирсинг – ул үз тәнеңне бозу. Үз матурлыгыңны күрсәтү өчен башка бик күп яхшы юллар бар, дип уйлыйм».

**Лия Шанабетдинова,
практик психология һәм шәхес
үсеше өлкәсендә профессионаллар
ассоциациясе президенты,
практик психолог:**

«Пирсинг, татуировкалар һәм тән белән башка экспериментлар яшүсмерләрне бик кызыксындыра һәм моның берничә сәбәбе бар.

Беренчедән, үзеңне эзләү. Яшүсмерлектә сепарация процессы башлана, аның бер адымы әти-әнигә «мин сезнең кебек түгел!» фикерен җиткерү. Шулай итеп, бу – биологик һәм табигый процесс. Әйе, балалар әти-әнидән ераклашырга тырыша һәм бу – абсолют норма, әмма

алардан территорияль һәм финанс яктан качып булмый. Яшүсмер өчен бердәнбер һәм иң кулай ысул кала – тышкы яктан алар кебек булмаса.

Икенчедән, яшүсмерләргә тенденцияләрдән артта калмау бик мөһим. Әти-әни бу мөмкинлектән мәхрүм итсә, яшүсмердә комплекслар тууы һәм аның социумнан, дуслардан «аерылып» калуы мөмкин.

Өченчедән, стандарт булмаган тышкы кыяфәт ярдәмендә яшүсмер әти-әнисенең игътибарын җәлеп итәргә тырыша. «Мине күреgez! Миңа игътибар итеgez! Менә мин!»

Бу проблеманы хәл итәр өчен бала белән сөйләшәргә кирәк. Авыр, ләкин мөмкин! Хәзер бу темага китаплар, лекцияләр, мөнәсәбәтләрне җайга салу турында мәгълүмат бик күп.

Пубертат чорында әти-әнинең төп бурычы – үз балалары белән ышанычлы мөнәсәбәтләр урнаштыру. Яшүсмер пирсинг яки татуировка ясатырга тели икән, «күпердән сикерсәләр, син дә алар артыннан сикерәсеңмени» дигән сүзләргә читкә куерга кирәк. Тыңлау һәм ишетү бик мөһим.

Әгәр сез хәзер яшүсмернең пирсинг ясатуына каршы икән, дәрәсәң әйтеgez: «мин хәзер моңа рөхсәт бирә алмыйм», ни өчен икәннән аңлатыгыз. Альтернатива табарга тәкъдим итеgez – алар хәзер бик күп: матур клипсалар, тәнгә ябыштыра торган стикерлар бар. Бу бәләкәй проблемадан фәжигә ясамагыз. Балагызны аңларга тырышыгыз. Сез бит бер-береgezгә каршы сугышмыйсыз!»

Шулай итеп, нәтижә ясыйк. Әйе, без, яшүсмерләр, башкалар арасында аерылып торырга яратабыз һәм трендлардан артта калмаса тырышабыз. Ләкин әти-әниләр безгә начарлык теләми, алар безне матур йөзле итеп күрергә өметләнә. Шуны җиткерәсе килә: яшь барган саен, кешенең фикерләве үзгәрә, ул бер үк әйбергә башкача карый башлый. Бу тема бик бәхәслә һәм һәр кеше үз юлын үзе сайлый. Трендлар артыннан чабам, дип якыннар белән мөнәсәбәтне бозарга ашыкмагыз. Һәр ситуацияне үзара сөйләшеп хәл итеп булуын онытмагыз!

АЙДАР
ШӘЙХИН

ФӘН: БЕЗНЕ НИ КӨТӘ?

Танылган шоуда «Ә аннан соң нәрсә булды?» дигән сорау бирәләр. Дөньяны бер зур сәхнә дип күз алдына китерсәк, 2023 елның мартында без дә шундый ук сорау белән баш вата алабыздыр. Чыннан да, дөнья белән алга таба ни булыр?

$$\frac{\partial \mathcal{L}}{\partial x} + \frac{\partial}{\partial x} (e u) = 0$$

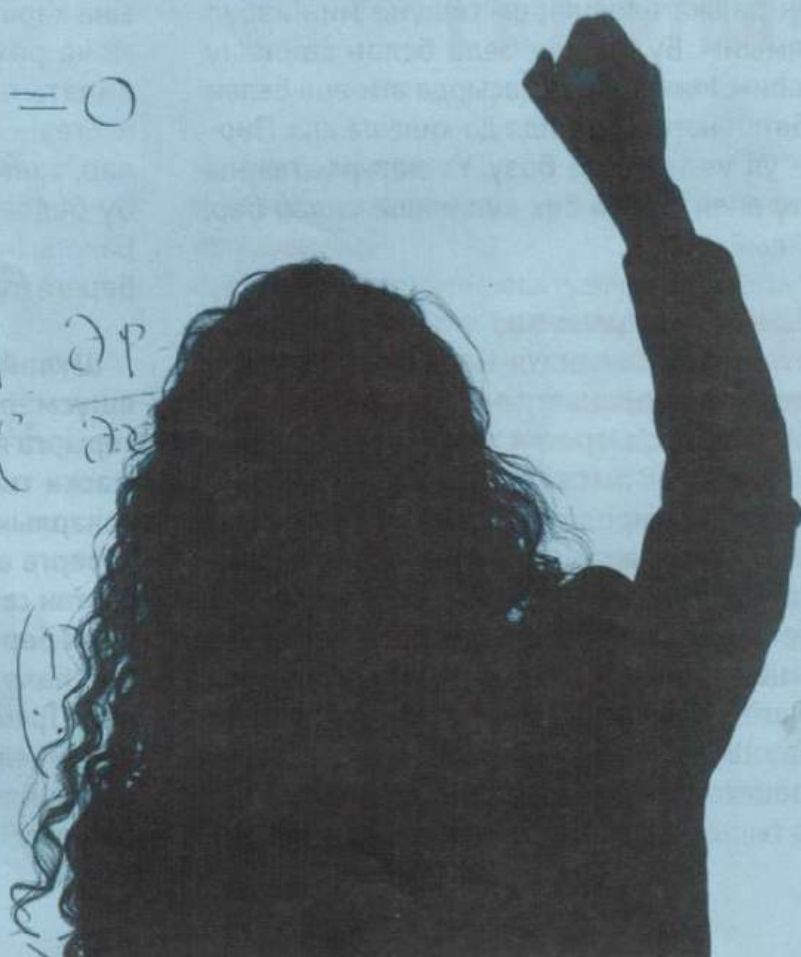
$$\frac{\partial u}{\partial t} + u \frac{\partial u}{\partial x} = - \frac{1}{c} \frac{\partial p}{\partial x}$$

$$\frac{\partial}{\partial t} \left(\frac{p}{c^2} \right) + u \frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{p}{c^2} \right)$$

Мондый сораулар белән гадәттә футурология фәне шөгыльләнә. Дөрөс, фәннең гомумән прогнозлау функциясе бар. Теге яки бу күренешләрне жентекләп анализлау аша аларның киләчәген модельләштерү мөмкинлегә дә ачыла. Футурологлар өлешчә шуның белән дә шөгыльләнә. Галимнәрнең яқындагы елларга фаразлары белән танышыыйк.

ЖӘМГЫЯТЬ: КОНФЛИКТЛАР

Дөньяда хәрби конфликтларның саны арта. Һәрхәлдә, Кытай белән АКШ сыман державалар арасында мөнәсәбәтләрнең кискен начараюы фән үсешенә тәэсир итәчәк. Өченче дөнья сугышы булмый калган очракта да, илләрнең тырыша-тырыша кораллануы һәм яңа кораллар уйлап табу эшенең дәвам итәчәге шик тудырмый. Димәк, физиклар, энергетиклар, IT белгечләренең игътибары бу темаларга да юнәлчәк.

Интеграция, ягъни берләшү процесслары белән бер үк вакытта бөтен дөньяда дезинтеграция, аерылышу-таркалышу да бара. Аурупа берлеге кебек союзлар да яши бирә, әмма аларның эчендә аерымлашырга омтылу көчәя. Берләшкән милләтләр оешмасының абруе елдан-ел төшә бара, аның карарларын санга сугучылар кими.

Кыйммәтләр каршылыгы да күзәтелә. Дөньяда консерватизм белән либерализм каршылыгы киләсе елларда янә кискенләшер сыман тоела. Кайбер илләрдә, гомумән, 20 һәм 21 гасырның демократик казанышларыннан баш тартып, хокук һәм сәясәттә, икътисадны идарә итүдә күбрәк Урта гасырларга хас принциплар кулланыла башлый.

Болар барысы да гамәлдә булган жәмгыять төзелешенә кризиска килеп терәлүе турында сөйли. Танылган ТВ сериал каһарманы Фрэнк Андервуд әйтмешли, Welcome to the death of the age of reason, there is no right or wrong, not anymore – Кагыйдәләр гасыры үлгән чорга рәхим итегез, хәзер дәрәжәләр тө, ялгышлар да юк. Моңың шулай икәнлегә хәзер аеруча яхшы аңлашыла. Ижтимагый фәннәргә дә, фәлсәфәгә дә моңың белән эш итәргә туры киләчәк.

МЕДИЦИНА

Медицина өлкәсе – фәннең аеруча зур тизлек белән үсә торган даирәсе. Якындагы елларда, галимнәр фаразлавынча, яңа төр авыруларга каршы вакциналар булдыру активлашчак. Коронавирус эпидемиясе вакциналар житештерү процессына күп яңалыklar кертте, эксперименталь вакциналар да ясалды.

Галимнәр геннар дәрәжәсендә кешене «төзәтү» мөмкинлегенә турында да хыяллана. Генетик авырулар очрагында бу бик җитди сорау.

Кирәкле органнарны күчереп утырту да елдан-ел камилләшә. Ксенотрансплантация, ягъни кешегә башка хайванның күзәнәкләре, тукумалары яки органнарын күчереп утырту да чәчәк атакчак. Кешегә дуңгыз йөрәген күчереп

утырту очраклары булды инде. Әлегә бу өлкәдә уңышлар күп түгел, әмма бу – бик кызыклы һәм перспектив юнәлеш. Чын кеше йөрәген күчереп утыртуга караганда, махсус үстерелгән орган белән эш итү бер яктан авыррак, ә икенче яктан уңайлырак була ала. Ләкин моңың өчен әлегә дә баягы геннарны төзәтү эшен җайга салып бетерергә кирәк. Дуңгыз яки башка хайван органына хас геннар сүндерелергә, кеше геннары өстәлергә һәм эшли дә алырга тиеш.

3D принтерлар ярдәмендә сөякләр ясау да үсеш алачак. Моңың өчен принтерларда кальций ортофосфаты кулланыла. Кыскасы, ясалма сөякләр чыннарына бик охшаш булачак, аларны куллану җиңеләячәк.

НЕЙРОЧЕЛТӘР

Соңгы елда нейрожелтәр һәм ясалма интеллект темасы бик актуальләште, ә Илон Маск исә күптән түгел генә ясалма интеллектны кешелек өчен куркыныч дип бәяләде.

OpenAI ширкәтенең GTP-3 технологиясе ярдәмендә ясалган ChatGTP платформасы исә безне көн саен шаккаттыра. Аның ярдәмендә эссе, иншалар, хәтта диплом эшләре дә язылды, шигырьләр һәм хикәяләр иҗат ителде, программистлар аның ярдәмендә кодларын төзәтә яки өр-яңадан «яз».

Ясалма интеллект камилләшә бара. Ул кешене алыштыра алырмы? Моңысы шикле булса да, аерым бер һөнәрләрнең тулысынча диярлек юкка чыгачагы төгәен аңлашыла. Димәк, бу жәмгыятьтә безгә тагын да мобильрәк һәм үзгәрешләргә әзер булып яшәргә кирәк.

СОҢГЫ СҮЗ

Фәндә яңалыklar гел булып торса да, белгечләр соңгы елларда табигый, төгәл һәм техник фәннәрдә кискен үсешнең күзәтелмәвенә дә игътибар итә. Әйе, кайвакыт хәлиткеч фәнни ачышлар көттереп килә. Аларны игътибар белән күзәтүне давам итик.

S, P, R, I, N, G

V_4 I₁ B₃ E₁ S₁

НИЧКЪВЪ
* ЯШЪЛЪРТЕРРИТОРИЯСЪ *

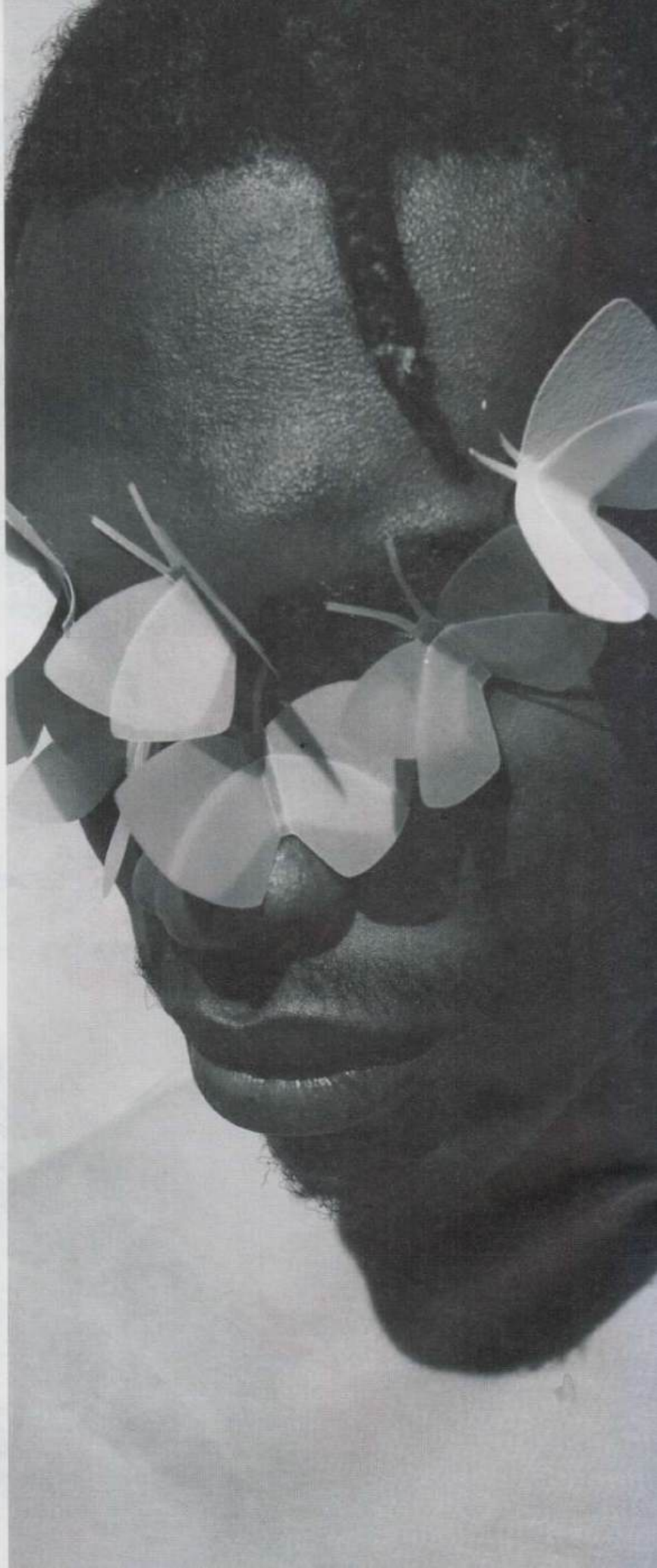

ЗИЛӘ
ДӘРЖЕМАНОВА

ЕГЕТ КЕШЕГӘ МОНДЫЙ ӘЙБЕР КИЛЕШМИ! СӨРТ! ОЯТ!

Косметология, бит тиресен тәрбияләү, төрле процедуралар ясау – элек-электән җенси стереотиплар белән бәйлә өлкәләр. Игътибар иткәнегез бармы: хатын-кызлар өчен шампуньнарның исемендә «чәчкә» «ягымлы кояш» кебек матур сүزلәр бар, ә егетләргә дигәнә – «бозлы энергия», «имән көче» һ.б. Хатын-кызлар өчен тәннең һәр миллиметры өчен крем бар, ә ирләрнең юыну әйберләре гадәттә – «1 флакон эчендә гель, шампунь, бальзам», чөнки ирләргә андый юк-барга вакыт уздыру килешми (имеш). Ә берәр егет кесәсеннән «гигиеничка» чыгарса, башкаларның сәер карашларына игътибар иткәнегез бармы? Бу язмада егетләрнең үз-үзләрен карау, төрле процедураларга йөрү һәм җәмгыятьнең моңа карата каршылыклы фикерләре турында сөйләшербез.

Косметика куллану, үз-үзләрән карау һәм бизәнү ир-атлар өчен элек нормаль күренеш булган, тик соңрак патшалар, дин һәм жәмгыять тарафыннан бу күренеш кире кагыла башлаган. Мисал өчен, шул ук Мисыр фиргавеннәрен алыһк. Алар хатын-кызлар кебек үк тәннәренә рәсемнәр төшергән, исле майлар кулланган, күзләрән буюган. Тик биредә сүз үз-үзеңне карауга юнәлтелгән косметика турында.

НИ ӨЧЕН ҮЗ-ҮЗЕҢНЕ КАРАУ МӨҢИМ?

Чынлыкта исә егетләрнең тән тиресенә хатын-кызларныкына кебек үк тәрбия кирәк. Чөнки ир-атларның бит тиресе күбрәк май бүлеп чыгара, бу алардагы тестостерон дәрәжәсе белән бәйле. Шуңа күрә күп егетләр, аеруча яшүсмер чакта, бетчә проблемасы белән очраша. Шулай ук ирләрдә жыерчыклар иртәрәк чыга һәм гадәттә алар хатын-кызларныкыннан тирәнрәк була, бу тиренең калыңлыгы белән бәйле.

Шуңа күрә дә егетләргә сәламәтлек өчен кремнар, сывороткалар куллану оят түгел, ә киресенчә бик кирәк. Үз-үзеңне карауга теш чистарту яки витаминнар эчүгә караган кебек карарга кирәк. Ягъни ул гадәти процедура, сәламәтлекне кайгыртуга юнәлтелгән, һәм шуңа күрә монда гендерга бәйле стереотиплар булырга тиеш түгел.

СТЕРЕОТИПЛАР

Ул стереотипларны күбесенчә маркетинг-логлар тудыра. Нигә дисезме? Банкаларның төсе, кремнарның исе, исемнәре – болар барысы да женски яктан бүленүне күз алдында тоталар. Өстәвенә ир-атлар өчен ясалган косметика еш кына хатын-кызларныкыннан кыйбатрак була. Чынлыкта исә белгечләр ир-атлар һәм хатын-кызлар өчен битне кайгырту чаралары арасында зур аерма күрми. Чөнки кремнарның составы якынча бертөрле, һәм аларда бер үк ингредиентлар кулланыла.

Шуңа бүгенге көндә кайбер житештерүчеләр «для нее» һәм «для него» дигән бүленештән читкә китеп, нейтраль төсләргә, исләргә һәм исемнәргә күчә башладылар.

НИ ӨЧЕН ТӘНКҮЙТҮ ТАУ?

Егетләрне бит тиресен тәрбияләү чаралары кулланган өчен тәнкүйтләүчеләр күбесенчә ир-атларны бик житди, физик яктан авыр, кайчак пычрак эштә эшләүче затлар буларак кына кабул итә. Шуңа күрә дә алар моны «кылану», ир-атларга кирәк булмаган әйбер, дип саный. Чөнки авыр эштә эшләүче егетләрнең моңа вакыты була алмый. Һәм тагын бер кызыклы күзәтү: авылда яшәүчеләрнең моңа карата карашы кискен, ә шәһәрдә яшәүчеләр барбершопларны, үз-үзләрән караган егетләрне күрәп ияләшкәнгә күрә, моңа карашлары битараф.

«ЕГЕТЛӘР – ТӨГӘЛ, Ә КЫЗЛАР БЕРАЗ «ОЧЫП ЙӨРИ» ТОРГАН БУЛСА, ОТЫШЛЫРАК БИТ!»

Гендерлы бүленеш белән жәмгыятьтә яшәгән һәр кешенең очрашканы бардыр. Мәсәлән, укырга кәргәндә, эшкә урнашканда һәм хәтта төрле бәйгеләрдә катнашканда да. Бу теманы юкка гына күтәрергә уйламадым, чөнки үзем дә аның белән еш кына күзгә-күз очрашам.

АЛСУ
КАСЫЙМОВА

Мин журналистика буенча төрле бәйгеләрдә, фестивальләрдә еш катнашам. Биредә кемнәрне күбрәк яраталар дип уйлыйсыз? Әлбәттә, егетләргә! Моның ни өчен шулай икәнә аңлашыла да: әлеге профессиягә алар азрак килә. Шуңа күрә укырга кәргән вакытта да, миңа калса, аларга өстенлек бирелә.

Ә менә быел мин үз фикеремне үзгәртәргә мәжбүр булдым. Кышның бер аенда конференциядә катнашу насып булды. Барлык катнашучылар да жыелып беткәч, безне бер сыйныфка озаттылар (конференция мәктәптә узды). һәм килеп керешкә үк биредә кызлар гына булуын күрдем. Жюри составында исә берничә хатын-кыз һәм бер ир-ат иде. Чыгышлар тәмамлангач, 3 урынның берсе булса да миңа эләгер, дип уйлап куйдым. Ләкин иң

соңгы булып бер егет чыкты. Ничек күрмәгәнмен мин аны? Үз эшен эчтәлекле итеп яклады, сорауларга да җавап бирде. Мин инде шунда ук, миңа «не светит» икәннән аңладым.

Бүләкләү тантанасы башланып китте. Башта лауреатлары котладылар. Алар арасында мин юк. Димәк, ничьюгы өченче урын булырга тиеш. Чыгарга әзерләнеп, сумкаларны кырыйга куеп көтеп утырам. Минем исемне әйтмиләр дә әйтмиләр. Шунан «беренче урында – Алсу Касыймова» дип әйтмәсеннәрме?! Мин инде аптырашта калдым. Ничек әле беренче урынны теге оста егеткә бирмәгәннәр? Бәлки юрида ир-ат утыргангадыр? Мөгаен, шуңадыр. Хатын-кызлар гына утырса, ничшиксез, мине жиңүче итеп куймаслар иде!

Өйгә кайтканда ук бу тема миңа тынгылык бирмәде. Бүтән яшүсмерләргә дә мондый хәлләр белән очрашканы бармы икән? Барысын да аларның үзләреннән сораштым!

**ГӨЛНАЗ РӘШИТОВА,
Казан педагогика
көллияте студенты:**

– Укырга кергән вакытта игътибар күбрәк аттестат балларына бирелгән иде. Безнең төркемдә 26 кыз. Егетләр күбрәк физкультура һәм информатика юнәлешләрен сайлый. Бик сирәкләре – башлангыч сыйныф укытучылары, ә инде мәктәпкәчә белем юнәлешендә егетләр бөтенләй юк. «Егетләр күбрәк – техник, ә кызлар гуманитар фәннәрне ярата», – дигән сүzlәр белән килешәм, чөнки күп кенә малайлар кечкенәдән машина, техника, корабль, самолетлар белән кызыксына.

Гендерлы тигезсезлек – эшкә урнашкан вакытта еш очрый торган күренеш. Эш тәкъдим итүче башта хатын-кызының гаиләсе турында кызыксына. Декрет ялына китәр, дип еш кына эшкә алмый калган очраклар да бар.

**РҮЗӘЛ ШӘРИПОВ,
Казан федераль
университеты
студенты:**

– Укырга кергән вакытта егетләргә игътибар күбрәк бирелде. Чөнки алар журналистикада азрак. Әлеге профессия егетләргә күбрәк килешә, чөнки эш режимы көйләнмәгән. Әмма хезмәт хакына килсәк, егетләргә дә журналистикага киләсе юк кебек тоела. Гаилә башлыгы буларак, ул күбрәк акча эшләргә тиеш бит (парадокс)!

Егетләр «техник» булырга тиеш дигән сүzlәр белән килешмим. Ләкин чынлыкта бу шулай булса, яхшырак булыр иде сыман. Егетләр – төгәл, ә кызлар берәз «очып йөри» торган булса, отышлырак бит!

**РӘЗИЛӘ ГАЗИЗОВА,
А.Н.Туполев исемендәге
Казан милли тикшеренү
техник университеты
студенты:**

– Безнең төркемдә барысы 4 кыз, 18 малай иде. Документлар тапшырган вакытта балларга карадылар, минекеләр югары иде. Кыз булуым бернинди роль дә уйнамады.

Мин укыган белем йорты күбрәк егетләргә юнәлтелгәндер. Шуңа да төркемдәге ике кыз күп нәрсәне аңламыйча укыды. Безнең бер укытучы бар, аның, әлбәттә, фәне дә авыр иде. Ул исә кызларга азрак «поблажжалар» яшатыргаларды. Мәсәлән, бер курсташка «4»ле урынына, кыз булганы өчен, «5»ле куйды.

Нәтижә ясап, шуны әйтергә була: күбесенчә гендерлы тигезсезлек төрле профессияләр сайлаган вакытта барлыкка килә. Жәненскә бәйлә мондый гаделсезлек яки, киресенчә, уңыш елмаю очраклары белән һәркем очрашырга мөмкин. Сезнең дә бу темага кызыклы тәҗрибәгез булса, безнең белән бүлешә аласыз!

АЙНАЗ
СӨЛӘЙМАНОВА

ИСЕМЕ:

Риназ Кыямов

ТУГАН КӨНЕ:

23.01.2002

КЫЗЫКСЫНУЛАРЫ:

спорт, техника,
фильмнар

«АЛМА
ТЕХНИКАСЫН
РЕМОНТЛАУ
ЯКИ САТУ
ӨЧЕН ДИПЛОМ
КИРӘКМИ

ads

THINK DIFFERENT

Медиа өлкәсендә без җырчыларны, артистларны, төрле блогерларны, заманча әйткәндә, «инфлюенсерларны» күрергә күнеккән. Бүген исә «сәхнә арты» белән танышыйк һәм техника ремонтлау, сату һәм консультацияләү турында сөйләшеп алайык. Таныш булыгыз: әлеге интервью герое – Риназ Кыямов. Ул «Apple» компаниясенең техникасын төзәтә, сата һәм кирәк чакта консультацияли.

МАСТЕР-САТУЧЫ ҺӨНӘРЕ ТУРЫНДА

Мастер-сатучы Һөнәре – ул, беренче чиратта, сораулары, проблемалары белән килгән кешеләргә ярдәм итү. Безнең өчен иң мөһиме – кешегә булышу. Клиентлар иң авыр чакта нәкъ безгә мөрәжәгать итә, төп бурычыбыз – аларга кулыбыздан килгәнчә ярдәм күрсәтү.

Икенче чиратта, товар я хезмәт сату. Тик клиентка кирәкмәгәнне кыстырыр өчен түгел. Максатыбыз – кешегә чынлап та файдалы булган әйберне тәкъдим итү. Минемчә, безнең Һөнәребездә гадел кешеләр зур хөрмәتكә лаек.

ЭШЕМДӘ ИҢ МӨНИМЕ

Эшемдә иң мөһиме – игътибарлылык, «Apple» техникасының нечкәлекләрен яхшы белү, кешеләрнең кайбер чакта аңлашылмаган сорауларына дөрөс, аңлаешлы җавап табу, күнекмәләреңне камилләштерү, һәм, әлбәттә, берничә эшне берьюлы алып бара алу.

ДИПЛОМ КИРӘКМЕ?

Чын дөрөсен әйткәндә, диплом кирәк түгел. Минемчә, бу Һөнәргә берни белмичә килеп, эшли-эшли барысына да өйрәнеп була. Шәхсән минем өчен, «Apple» техникасын ремонтлау курсын узганга, техника сата башлау жиңел бирелде. Кайда нәрсәнең ничек эшләвен белү кешеләргә туры килгән гаджет сайлаганда нык ярдәм итә.

КАРЬЕРА БАШЫ

Бу Һөнәр белән кызыксына башлагач, мин техника ремонтлау курсларында укый башладым, Һөнәрнең асылына төшендем.

Курсны тәмамлагач башта дусларга, танышларга гаджетларын төзәтә идем, аннан соң «Apple» товарларын сату һәм төзәтү кибетенә эшкә урнаштым. Ул вакытта үзем өчен яңа Һөнәрне ачу авыр булмады, чөнки моңа кадәр эш тәҗрибәм бай иде. Көллияттә укыган чакта төрле эштә үземне сынап карадым, шуңа күрә тәҗрибәм миңа таяныч булды.

ҺӨНӘРЕҢНЕ 3 СҮЗ БЕЛӘН ТАСВИРЛА

Берьюлы берничә эш алып бару, аралашу, ярдәм.

ИЛҖАМ ЧЫГАНАГЫ

Шәхсән минем өчен – клиентларның шатланганын күрү. Бу, һичшиксез, мине тагын да яхшырак эшләргә илҗамландыра. Клиентның барлык теләкләрен үтәргә тырышу – эшебезнең асылы.

ЛАЙФХАКЛАР

Лайфхаклар күп алар, кайберләре тәҗрибә белән бергә килә, кайсыларын үзем Интернеттан табам. Иң файдалы лайфхак: барлык сорауларга да җавапны Интернеттан табып була, тик эзләгәндә сорауны дөрөс яза белергә генә кирәк.

ҮРНӘК

Мисал өчен ерак йөрисе юк. Минем өчен һәрвакытта да үрнәк – инде күптәннән эшли торган, клиентлардан уңай бәя алган «Apple» техникасын сатучы кибетләр.

МӨНИМ МОМЕНТЛАР

Дөрөсен әйткәндә, минем эшемдә кечкенә, әмма бик мөһим булган моментлар бик күп. Вакыт узу белән аларны автомат рәвештә башкарырга өйрәнәсең. Минем өчен барысы да идеаль булу зарур, шуңа ярдәм сорап килгән клиентның теләкләрен булдыра алганча яхшы үтәргә тырышам. Әлеге алым ярдәмендә клиентның безнең кибеткә кире кайту шансы арта.

Төзәтү эшендә нәрсәнең кайда урнашканын, ничек алынганын һәм кире куелырга тиешлеген белү кирәк, чөнки кечкенә бер шөрефне ялгыш кына дөрөс борып куймасаң, гаджетның платасы бозылырга мөмкин.

ТӨП КИҢӘШ

Төзәтүдә аксасаң, сату вакытында киңәш биргәндә дә алга китә алмассың. Киңәш бирү ысуллары һәрбер сатучыда үзенеке, ә максат бер – кыска гына аралашу вакытында сатып алучыда үзең карата ышаныч уяту һәм барлык хыял-теләкләрен белешеп, аны һичшиксез сөендерәчәк «алма» сайлап бирү.

ИЛУЗӘ
КАСЫЙМОВА

ОЯЛЧАН
АЛМА

**«ЮК-БАР НӘРСӘ
АЛМЫЙМ ДА СИМАН,
ТИК ДӨРЕС ИТЕП
АКЧА ТОТА БЕЛМИМ...»**

«Әти-әнием бер атнага биргән акчаны бер көндә үк тотып.бетерәм. Тагын сорасам, бирмиләр. Юк-бар нәрсә алмыйм да симан, тик дөрес итеп акча тота белмим...»

Аноним, 16 яшь

**ФЛЮРА ӘХМӘТОВА,
гаилә мөнәсәбәтләре буенча психолог:**

– Хат авторы инде кечкенә бала түгел. Ата-ана баласына күпме булдыра ала һәм кирәк дип саный – шуның кадәр акча бирә. Аларга бары тик рәхмәтле булырга һәм өстәмә акча эшләү вариантларын уйларга кирәк. Хәзерге заманда яшүсмерләргә һәм яшьләргә легаль рәвештә керем алу юллары күп, эзләнәргә һәм үз мөмкинлекләреңнән чыгып фикер йөртәргә кирәк. Бу очракта ата-ана сиңа бирелә торган «кесә акчасын» арттырса да, чыгымнар барыбер күп булачак, бөтен акчаны тотып бетерәчәксең. Кешенең табигате шундый: үз көчен, энергиясен һәм вакытын сарыф итмәгән очракта, ул булган әйбернең кадерен белми... Үзебез эшләп тапкан акчага исә бөтенләй башка караш булачак!

Шулай ук Интернетта финанс грамоталылыгы буенча файдалы һәм сыйфатлы мәгълүмат күп, алар белән танышырга киңәш итәм. Кече яшьтән үк акчаны табу юлын гына түгел, ә аны дөрес тоту, максатларга тиешенчә бүлү ысулларын үزلәштерү дә яхшы булачак.

**РӨСТӘМ АСАЕВ,
Татарстанның һәм Башкортстанның
атказанган артисты:**

– Акча мәсьәләсенә килгәндә, бүгенге көндә күзгә кызыктырган, кесәгә юкарта торган әйберләр бик күп. Без үскәндә акчаны кинога гына бирәләр иде. Мин, мәсәлән, студент чакта әти-әни биргән акчаны жыя идем һәм үземә киём яисә башка төрлө кирәкле әйбер сатып ала идем. Сиңа да шулай эшләргә тәкъдим итәм, вак-төяккә туздырма акчаны. Шулай ук тагын бер киңәш: әгәр ата-ана акчаны баланың картасына күчәрә икән, бу очракта көнөнә лимит куярга кирәк, чөнки картадан акча тиз китә...

**ГАЛИЯ САФИНА,
СТИЛИСТ:**

– Иң мөһиме – дөрес приоритетлар кую! Әгәр әти-әни атна башында акча бирә икән, аны нәрсәләргә тотасыңны бүлгәләп куй. Мисал өчен, укыган вакытта миңа бирелгән акчага нәрсә аласымны гел планлаштыра идем. Беренче чиратта, күпмедер суммага киём-салым алам, калган акча исә ашауга һәм транспортта йөрүгә китә иде. Хәтта яңа киёмнәр алырга акча күбрәк калсын өчен күбесенчә жәяү йөри идем. Әти-әни, апам: «Ник сиң киёмгә шулай күп акча тотасың, әйбәтләр ашап йөр!» – дип тиргиләр иде (көлә). Хәзер исә бу мавыгуым минем һөнәрәмә әйләнде. Икенчедән, бүгенге көндә мөмкинлекләр бик күп бит, акчаны үзгә эшләр вариантларын карарга кирәк. Бары үзгә эшләр тапкан мал гына кадерле була!

**ТАҢСЫЛУ ЖИҢАНГӘРӘЕВА,
мәктәп укучысы:**

– Бу очракта чыгымнарны бүлгәргә кирәк дип саныйм. Мәсәлән, 2000 сум акча бирәләр ди: шуның бер өлешен ашауга, бер өлешен мәктәпкә, калган өлешен башка төр кирәк-яракларга тотарга киңәш итәм. Ашауга, мисал өчен, 500 сум икән – артыгын тотмаска. Акчаны көнләп тә бүлгәргә мөмкин, тик иң мөһиме – барысын да контрольдә тотарга һәм кирәкмәгән әйберләргә әрәм-шәрәм итмәскә.

**ANN SU,
«Татар радиосы» алып баручысы, җырчы:**

– Мин акча туздырырга бик яратам. Тик аны юкка-барга тотмас өчен бер ысул куллана башладым: бюджетны бүлгәләп куям. Бер өлешен – ашауга, икенчесен – транспортка, өченчесен – күңел ачуга, ә дүртенче өлешен жыеп барам. Шул вакытта гына үземне иркен, тыныч хис итәм, чөнки «куркынычсызлык мендәре» бар икәннен белеп торам.

ТӘЖҖРИБӘ

ОЧРАКЛЫ
КИСЕШҮЛӘР
ОЧРАКЛЫ
ТҮГЕЛ

ПЫКАП

ЯКИ КАБРИОЛЕТ ДӘРЕСЛӘР

САЛАВАТ
ХӘСӘНШИН

Барыгызга да сәлам. Сезнең белән Физик! Бүген минем сезгә кызлар белән танышуның бер яшерен ысулын сөйләп китәсе килә. Башта бу ысулның өстенлекләре турында берничә сүз әйтәм. Беренчедән, кыз сезнең турыда яхшы фикер туплый, икенчедән, ул танышудан соң күпмедер дәрәжәдә кызыксынып кала. Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк: бу ысул сигез кызның алтысы белән эшләде, аларның өчесе «контактлар» белән алышынырга әзер иде, калганнары ниндидер кызыксыну һәм алдагы аралашуга әзер булуларын белдерделәр (калган икесенең инде егете булуы ачыкланды). Мөһим нәрсә: кызның егете бармы-юкмы икәннән белергә тырышыгыз, әгәр бар икән, танышырга кирәкми, дип уйлыйм мин. Ачык сәбәпләр аркасында...

Ә хәзер, әйдәгез, ысулның нигезләренә төшеник. Сезгә нәрсә кирәк була? Ниндидер «тәмле әйбер» һәм «очраклы» очрашу. Мисал китерәм: сезгә ошаган кыз сезнең белән бер мәктәптә яки бер университетта укый. Кыз тәнафестә коридорда утырып тора, сез дә «очраклы» рәвештә шунда буласыз. Яисә сез бер районда яшисез, һәм кыз өенә кайтып барганда, сезнең дә, имеш, очраклы рәвештә шул ук маршрут буенча йөрүгез ачыклана. Вариантлар күп. «Тәмле әйбер»? Ул берәр нинди «Kinder» яки башка бәләкәй генә баллы әйбер була ала.

Сезнең юллар кисеште, нәрсә эшләргә кирәк? Шушы шоколадны алу һәм кызга тәкъдим итү: «Әй, аласыңмы?» Аннары сез берәр нинди комплимент ясыйсыз һәм сорау бирәсез. Мәсәлән, «Яхшы маникюр! Кайда

ясаттың?» Баштан ук диалогны күптән таныш кешеләр кебек итеп төзү мөһим. «Минем исемем шундый – ә синең исемең ничек?» Мондый сүзләр кирәкми. Сөз сөйләшү процессында яки сабуллашу вакыты житкәч, исемнәрегезне сорашырга өлгерәчәксез. «Минем исемем Салават, таныш булуйк алайса, сау бул!» Ничектер шулай.

Бу вакытта кызның башында нинди фикерләр? Ул уйлый: «Ниндидер яшь егет, пөхтә киенгән, өстәвенә, мине шоколад белән сыйлады – бу бик яхшы беренче тәэсир». Ул шулай ук берәз югалып калырга мөмкин, чөнки аның янына таныш булмаган кеше килде һәм иркенләп сөйләшә башлады. Бу шулай ук сезнең файдага, чөнки сез диалогны контрольдә тотачаксыз.

Ярар, бу берәз психоанализ иде. Аннары ничек? Сөз сабуллашыр вакыт житкәнчә сөйләшеп барасыз. Диалогны ничек алып бару турында берничә сүз әйтеп китәм. Сөйләшүне күбрәк кыз турында бара торган итеп төзәргә тырышыгыз. Чөнки болай сез аның турында башлангыч мәгълүмат базасын төзиячәксез һәм шулай ук сез аның өчен ниндидер сер булып калачаксыз. Мисал китерәм. Кыз сездән: «Ә син кайда укыйсың?» – дип сорый. Сөз: «Физика-математика факультетында, авиаинженерга», – дип җавап бирәсез. Ә аннары, кызга тирәнрәк сорау бирергә мөмкинлек бирмичә, үзегез сорыйсыз: «Ә син үзең физика белән дусмы?» Сорауга җавап бирелде, ләкин шул ук вакытта сезнең турыда тирән мәгълүмат беләнмәде. Шулай ук «әйе», «юк», «риза» дип җавап бирерлек сораулар бирмәскә тырышыгыз.

Менә шул, егетләр. Тагын берничә шундый «очраклы кисешүләр» һәм кыздан номер сорарга яки хәтта романтик очрашуга да чакырырга була. Барысы да кызның сезгә ничек ачылуы белән бәйле. Физиканы өйрәнгез, уңышлар!

«БЕТЧӘЛӘРНЕ ДӘВАЛАУ ӨЧЕН 3 АТНА ХАСТАХАНӘДӘ ЯТТЫМ!»

АЛСУ
КАСЫЙМОВА

**Яшүсмер вакытта
күпләрне борчый торган
бер проблема бар. Ул да
булса – биттәге бетчәләр!
Әлеге язмада нәкъ менә
бу темага сөйләшербез.
Төрле «көрәшү» ысуллары,
киңәшләр, шәхси тәҗрибә
белән танышырбыз.
Киттек!**

Югарыда әйтеп узганча, бу проблема белән күпчелек мәктәп укучылары очраша. Мин дә читтә калмадым. 9-10 сыйныфларда биткә күпләп бетчә чыга башлады. Әмма мин моңа никтер артык игътибар бирмәдем. Бүтәннәр йөз кат «тоналка» сөртеп йөргәндә, мин рәхәтләнеп «йолдызлы күк» белән йөрдем. Әлбәттә, туганнар, иптәшләрем арасында да төрттерүчеләр булды, ләкин мин кеше сүзенә артык игътибар итмәскә булдым. Үземне моның өчен әле дә мактыйм. Чөнки нәкъ менә бу вакытта кеше сүзе яшүсмергә зур йогынты ясый ала, шул рәвешле төрле комплекслар да барлыкка килә. Быел инде мин 11 нче сыйныфта, һәм бетчәләр, Аллаһка шөкер, юк.

Ни эшләргә дә белмәгән, төшенкелеккә бирелгән кызлар һәм егетләр өчен дерматолог фекерен һәм кайчандыр бетчәләр белән «көрәшкән» кешеләрнең киңәшләрен укып китәргә тәкъдим итәм.

ЗЭЛИФЭ ЙОСЫПОВА, дерматолог, косметолог:

– Миңа яшүсмерләр бик еш килә. 11-12 яшьтән үк тән тиресен кайгыртып дерматовенерологлар белән эш итүчеләр өчен мин бик сөөнәм.

Күп очракта без тән тиресе өчен дәрәс тәрбия билгелибез. Мәсәлән, лаборатор анализлар тапшыру, туклану буенча дөвалау чараларын сайлау буенча тәкъдимнәр, косметология процедураларын узу. Өйдәге тәрбия, әлбәттә, һәр кешенеке төрле була, чөнки берәүләрнең тән тиресе – коры, ә кайберәүләрнеке – майлы.

Әмма гомуми киңәшләргә дә тукталып китәсе килә. Беренчедән, бетчәләр чыкмасын өчен, лактозадан, глютеннан, глюкозадан баш тартырга киңәш ителә.

Икенчедән, биттәге бетчәләрне сытарга ярамый. Алар үлекле капсула рәвешендә булганга күрә, дәрәс итеп сытмасаң, янәшәдәге тукумаларга зыян килергә мөмкин. Ә бу исә аяныч хәлләргә китерә ала. Бетчәләр чыга башлауга ук белгечкә күренегез һәм аларга кагылмагыз!

АЛИНЭ ГАЙНЕТДИНОВА, укучы:

– 5 сыйныфта булганда минем битмәдә бетчәләр барлыкка килә башлады, ләкин мин аларга артык игътибар бирмәдем. Әлбәттә, бу темага карата танышларның төрттөрүләре дә булды. Башта аларны кире кагарга тырыштым, ләкин ахырга таба бу минем ачуымны чыгара башлады. һәм мин ул сүзләргә йөрәгемә якин алып, үпкәләп елый идем. Бетчәләр белән «көрәшүгә» килгәндә, төрле кешеләрдән ишеткән ысулларны сынап карадым, ләкин алар барысы да уңышсыз булып чыкты. Ашау рационына да аерым игътибар бирдем, майлы һәм баллы ризыклар ашауны киметтем. һәм битне махсус әйберләр белән юа башладым. Аннан соң нәтижәсе күренә башлады. Минем хәлдә калган яшүсмерләргә мин бит тиресенә зур игътибар бирергә, ашау рационын карарга, табибларга мөрәжәгать итәргә киңәш итәм. һәм, әлбәттә, үз-үзегезне «эчтән ашамагыз»!

ЗӨЛФИЯ ХӘСЭНОВА, студент:

– Бетчәләр миңа 10 яшьтә үк чыга башлады. Дөвалануны башлап жибәргәндә, төрле социаль челтәрләрдәге блогерларны күзәтә башладым. Алар яшүсмерләрнең проблемалары, буллинг турында сөйләләр иде. Әмма мин андый нәрсәләр белән очрашмадым, чөнки күп әйбер эти-әнидән дә тора. Алар вакытында бу күренешнең нормаль икәнен аңлатсалар, балага күпкә җиңелрәк булачак.

Мин тән тиресен дөвалаган вакытта бик озын юл уздым. 10 сыйныфта укыган вакытта белгечләргә мөрәжәгать иттек. Аңа кадәр төрле мазь, кремнар куллана идем. Бетчәләрне дөвалау өчен хәтта 3 атна хастаханәдә дә яттым! Дәрәс диагноз куя алмадылар. Табиблар язып биргән төрле дарулар эчә башладым. Ләкин бетчәләр бетмәде, ә ике тапкырга артты гына! Шуннан тагын бер дерматологка мөрәжәгать иттек һәм нәкъ менә ул миңа булышты! Шулай ук сөттән, иттән баш тарттым.

Киңәшем шул: ни генә булса да, күңелегезне төшермәгез, гигиена кагыйдәләрен үтәгез һәм «үз» табибыгызны табыгыз!

Топ
5
«акыллы»
киңәш:

1
Кияүгә
чыккач
бетә

2
Бала тапкач
бетә

3
Кер сабыны
белән юынгач
бетә

4
Бизәнмәсәң
бетә

5
Баллыдан
баш тартсаң,
бетә

МАТУРЛЫК ҺӘМ АНЫҢ СТАНДАРТЛАРЫ ТУРЫНДА

ГӨЛНАЗ
ӘХМӘДИЕВА

Матурлык төшенчәсе турында һәр гасырның, һәр илнең үз күзаллавы. Хәтта һәр аерым кеше матурлыкны төрлечә аңлый. Берәүгә матур тоелган нәрсә икенчебезгә бөтенләй ошамаска мөмкин һәм бу кемнеңдер «матурлык»ны аңламавы турында түгел, ә нибары дөньяга карашларның төрлелеге турында гына сөйли. Шулай да безнең матурлык турындагы күзаллауларга күп кенә тышкы һәм эчке факторлар тәэсир итә. Гасырдан гасырға күчеп килгән күпчелек матурлык стандартлары бүген инде үзгәрдә – кичәгеләрен яңалары алыштырды. Матурлык стандартларының асылы нидә? Кешелек өчен матурлык идеалы кайда, кайчан һәм нинди булган? Синең белән шулар турында сөйләшербез.

ҮТКӘНДӘГЕ КЕШЕ МАТУРЛЫГЫ

Элеккеге стандартлар үзенчәлекле һәм бүгенге көндә күпләр өчен сәер дә тоелырга мөмкин. Әйдәгез, аларны берничә ил мисалында карап үтик.

Мәсәлән, кара тешле япон хатын-кызлары әле егерменче йөз башына кадәр бик күркәм һәм матур саналганнар, шуның өчен алар өй-кадыкына тешләрен махсус кара лак белән буяганнар. Борынгы Кытайга килгәндә, биредә кечкенә аяклы хатын-кызлар матурлык идеалы булып саналган. Аяклары бәләкәй калыптан сынып өчен аларны кечкенәдән үк ныккайытканнар. Ә инде ир-атларга килгәндә, Кытайда аларның төп матурлығы – толымлау, үрелгән озын чәчләр булган. Таиланд чигендә туган кабилә кешеләре фикеренчә, матурлык озын муенда булган, шул сәбәпле алар алтын яшьтән муеннарына божралар киеп, торган саен аларның санын әкреләп арттыра барганнар. Минем өчен иң кызык тоелган «матурлык» – ул Көнъяк Тибетта яшәүчеләрнеке.

Биредә Апатани кабиләсендәге хатын-кызлар иң матурлары саналган. Шуңа күрә, башка кабилә ир-атларының игътибарын жәлеп итмәс өчен, алар тышкы кыяфәтләрен бозганнар: йөзләренә татуировка ясатканнар һәм борыннарына ботаклар куеп йөргәннәр.

БҮГЕНГЕ СТАНДАРТЛАР ТУРЫНДА

Беренчедән, шуны әйтергә кирәк: үз кыяфәтене кайгырту һәм аны даими тәрбияләп тору теләге бүген дә югалмады, киресенчә, тагын да көчәйде. Әле берничә ел элек кенә ясаткан кашлар һәм керфекләр модада саналса, бүгенге көндә кызлар күбрәк табигыйлекне сайлый. Гомумән алганда, 21 гасырда матурлык төшенчәсә күпчелек очракта социаль челтәрләр йогынтысында туа. Биредә без үзөбезгә ошаган блогер, актриса, модельны күзәтеп барабыз һәм алар безгә һәрвакыт һәр жирдә күз явын алырлык тоела. Әлбәттә, «идеаль сурәт» ясый торган филтрларны да онытмаска кирәк, чөнки нәкъ менә алар матурлык стандартлары турында кешедә ялган иллюзияләр барлыкка китерә.

ДИСМОРФОФОБИЯ СИНДРОМЫ ТУРЫНДА

Еш кына үзеңне: «Нигә мин тиешле дәрәжәдә матур түгел?» – дигән сорау белән борчыйсың икән, дисморфофобия синдромына бирелүең бик мөмкин. Дисморфофобия синдромы тышкы кыяфәт турында артык нык борчылу, аны яхшырту теләге белән яну дип аңлатыла һәм соңрак ул чиргә дә әйләнә ала. Әлеге синдромның симптомнары еш кына яшүсмер чакта, кеше үзен мөмкин кадәр тәнкийди бәяләгәндә чагыла. Ул психик тайпылышлар белән турыдан-туры бәйлә, шуңа күрә аннан котылу бары тик белгеч контроле белән генә барырга тиеш. Табиб-психиатр һәм психотерапия ярдәмендә кеше үзен «сукырларча» бәяләүдән туктарга һәм үзен яратырга, уникальлеген танырга өйрәнә.

ТЫНЫЧЛАНЫГЫЗ: ЧЫНЛЫКТА МАТУРЛЫКНЫҢ СТАНДАРТЛАРЫ ЮК!

Әйе, бар кешелек өчен бердәм матурлык стандарты юк. Ул стандартларны без үзөбез уйлап чыгарабыз һәм үзөбез үк шуларга ышанабыз. Кайсы да булса сурәттә күренгән модель дә, фильм-сериаллардагы актерлар да һәм син дә – үзенчә матур. һәркем төрле һәм кешенең бер-берсенә охшамавы стандартларга сыешмау белән түгел, аның уникальлеген белән аңлатыла. Кыскача әйткәндә, стандартларны без үзөбез уйлап чыгарабыз һәм шулай ук үзөбез юкка да чыгара алабыз.

Стандартлар –
бары иллюзия.
Һәрберебез дә әлеге
нәтижәгә килсәк һәм үзөбезне
ярата башласак иде. Кеше –
төрле, матурлык – төрле,
шуңа күрә кысаларда
яшәмик!

ТАТАР СПЕКТАКЛЬЛӘРЕНДӘГЕ «КРАШ»ЛАР

ИЛСӨЯР
МАЛИКОВА

Журналның февраль санында фильмнардагы «краш»лар турында язган идем. Бу санда исә татар спектакльләрендәгә яраткан геройларны барларга уйладым. Арагызда минем кебек үк театр сөючеләр күпме? Тәкъдим ителгән исемлектә, һичшиксез, үзегезнең «краш»ны табарсыз дип өметләнәм.

«МӘХӘББӘТ FM» – ИЛҖАС – ИЛӘС МИЛӘСОВ (Эмиль Талипов)

(Галиәсгар Камал исемендәгә татар дәүләт академия театры)

Бу кыланчык һәм харизмалы ди-джей, миңа калса, бөтен студент кызларны һәм хәтта олы апаларны да үзенә карата ала. Салават Фәтхетдинов тавышы белән сөйләшә белүче егет кемгә ошамасын ди, ә! Бер эпизодта Илос Миләсов, яшәр урынын югалта язгач, фатир хужабикәсә белән телефоннан Рөстәм Миңнеханов булып та сөйләшә һәм «апаңны» шок хәленә куя. Әмма Илос Миләсовның кыланчыклығы һәм чаялыгы артында кыюсызлык катыш икеләнү яшерелгән. Гашыйк булып йөргән кешесенә ул үз хисләре турында әйтергә кыймый.

«БИЮ ПӘРИЕ» – СӘЙДӘШ (Артур Шәйдуллин)

(Галиәсгар Камал исемендәгә татар дәүләт академия театры)

Сыгылмалы, хип-хоп стилиндә киенгән жор телле егет беренче минутлардан ук кызыксыну уята. Аның бөтен әйбергә дә үз фикере бар, ул сүзен әйтергә куркып торучылар рәтеннән түгел. Сәхнәдә әллә нинди рәвешләргә кереп, төрле бию башкаручы егет күпләрнең күңеленә хуш килә. Артур Шәйдуллин үзе дә пластик биюләр белән мавыга икән бит. Тамашачы сәхнәдә күргән биюче геройга гына түгел, ә артистның үзенә дә гашыйк була 🥰

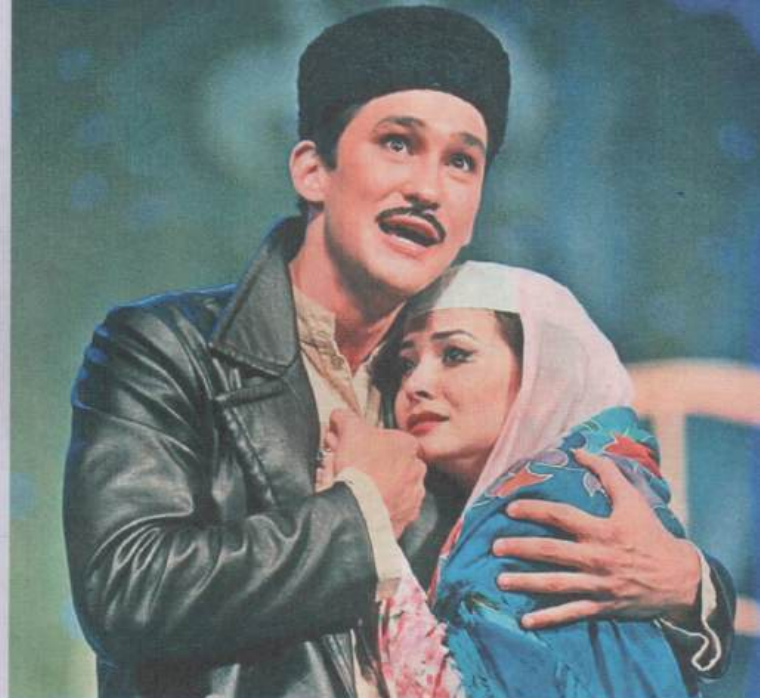
«ЗӘҢГӘР ШӘЛ» - БУЛАТ

(Ришат Әхмәдуллин)

(Галиәсгар Камал исемендәге татар дәүләт академия театры)

Кәрим Тинчуринның «Зәңгәр шәл»ендәге Булат инде 20 елдан артык «краш» итеп кабул ителә. Безнең әбиләр, аннары әниләр бу образга га-шыйк булып, телевизор каршында «и, шушы Булатны!» дип утырганнар.

Булат – чибәр, хәзергечә әйтсәк, текә егет. Ришат Әхмәдуллин, минемчә, әлеге образга бик туры килә. Аның герое йомшак та, шул ук вакытта нык холыклы да. Бу Булат тышкы кыяфәтеннән кала үзенәң гажәеп матур итеп жырлый белүе белән дә сокландыра.

«ИДЕГӘЙ» - ИДЕГӘЙ

(Илнур Гарифуллин)

(Кәрим Тинчурин исемендәге Татар дәүләт драма һәм комедия театры)

Идегәй – тарихи персонаж. Сәхнәдә без чөм кара чәчлө, ябык кына гәүдәлө, әммә кыю һәм төрлө кораллар белән оста идарә итүчө каһарманны күрәбез.

Сугышчы буларак Идегәй үз тәнен һәм гәүдәсен тоя, кылыч белән бик яхшы эш итә белә. Идегәй йомшак сөйләшә, аның татар-часында акцент та сизелә. Геройның нәкъ әнә шундый булуы аны кабатланмас һәм күркәм итә кебек.

«ЙОСЫФ» - ЙОСЫФ (Илсаф Нәҗипов)

(Габдулла Кәриев исемендәге Казан Татар дәүләт яшь тамашачы театры)

Йосыф – чибәр, ныклы иманлы, сабыр һәм мәрхәмәтлө егет. Шуңа күрә дә күпләр аннан көнләшә һәм аны яратмый. Спектакльдә имансыз, бозыклыкка чумган кешеләрнең Йосыф белән бертигез була алмаулары күрсәтелә. Инде ничә гасыр элек язылган «Кыйссаи Йосыф» әсәрендә хәзергә көндә дә үрнәк итеп куярлык, лаеклы рәвештә яраткан персонажлар исемлегенә кертерлек образ булу – гажәеп!

«РЭШӘ» – ЗӨФӘР (Алмаз Борһанов)

(Галиәсгар Камал исемендәге татар дәүләт академия театры)

Сәхнәдә Зөфәрне күргәч тә, «Острые козырьки» сериалыннан төшкән Томас Шелби бит бу, дип куясың. Зөфәрнең астан каравы, йөзенә козырлык кепкасын төшереп йөрүе, аз сүзлелеге аның кешеләр өчен ябык һәм бар әйбергә дә исәп белән каравын күрсәтә. Ә геройның һәрвакыт галстук, үтүкләнгән костюм-чалбар киюе, аның өстеннән якалы пәлтә элүе аның эшлекле булуын чагылдыра. Текә, күркәм кыяфәтле, житди, уяу, акыллы, кеше белән уртак тел таба белүче Зөфәр тамашачының игътибарын тиз җәлеп итә һәм озак жибәрми. Бөтен сер шунда 🤫

«БОЛГАНЧЫК ЕЛЛАР. МӨҖАҖИРЛӘР» – САҖИДӘ (Ләйсән Гатауллина)

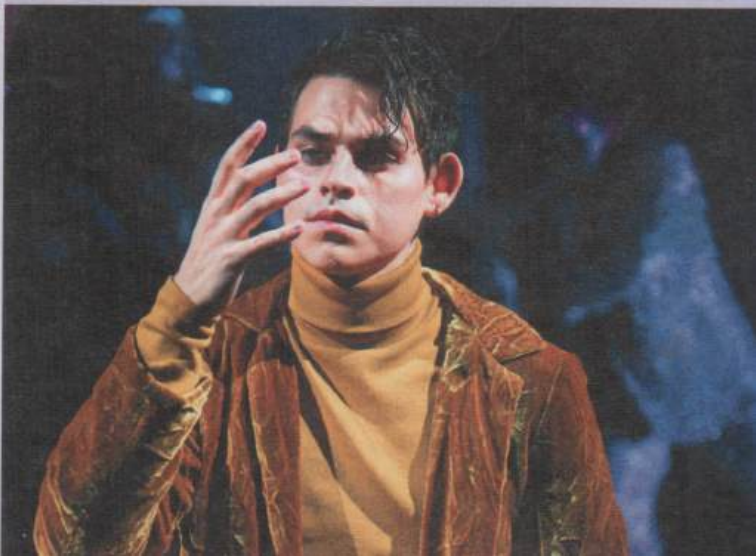
(Галиәсгар Камал исемендәге татар дәүләт академия театры)

Спектакльдә Саҗидәне еш кына ирдәүкә дип атыйлар. Ирдәүкә – үзен ир-егетләрчә тотучы хатын-кыз. Яшътән үк Саҗидәгә тәвәккәллек, үзсүзлелек хас. Саҗидә – бәхет өчен көрәшүче хатын-кыз образы ул. Гомере буге тормыш йөген тартучы һәм бернинди киртәләр алдында да туктап калмаучы көчле кеше. Әнә шундый хатын-кызлардан күпләр курка. Ә бит Саҗидә ире белән дә акылы һәм зирәклеген аша «идарә итә» белә. Шушы сыйфатлары аны үзенчәлекле итә!

«РОМЕО ҺӘМ ДЖУЛЬЕТТА» – РОМЕО (Булат Гатауллин)

(Габдулла Кәриев исемендәге Казан Татар дәүләт яшь тамашачы театры)

Булат Гатауллин башкаруындагы Ромео – чибәр, ихлас, кыю һәм кеше сүзеннән курыкмаучы герой. Ул ничек дәрес дип санып, шулай эшли. Герой үз мәхәббәткә өчен көрәшкәңгә әзер. Ромео кешеләккә итеп күрсәтелә, ләкин аны камил образ дип әйтеп булмый. Шекспирның Ромеосы нәкъ шундый булырга тиештер дә. Бу образ яшь тамашачыны илһамландыра алыр иде.

«ЯШЬ ЙӨРӘКЛӘР» - ХӘЙРЕТДИН (Руслан Әюпов)

(Аяз Гыйләҗев исемендәге
Чаллы татар дәүләт драма театры)

Тыйнак һәм шаян холыклы бу егет образы спектакльне карый башлагач ук игътибарны җәлеп итә. Хәйретдин сөйкемле һәм күңеленә эчкерсез булуы белән тамашачаны үзенә карата. Яраткан кызы Сәрби янына килгәч, Хәйретдин ничек каушап, калтыранып, жөмлөләрен кат-кат төзеп, үз алдына сөйләнә бит, ә! Сугышка китүне егет күңеле авыр кичерсә дә, ул бу турыда сөйгәнәң сиздерми дә, зарланмый да. Егет юаш түгел, анда йомшаклык катыш җитдилек бар. Хәйретдин әйткән сүзендә нык тора, үзенә нәрсә кирәген белә һәм башка кызлар белән «уйнап» йөрми, Сәрбиенә тугры кала.

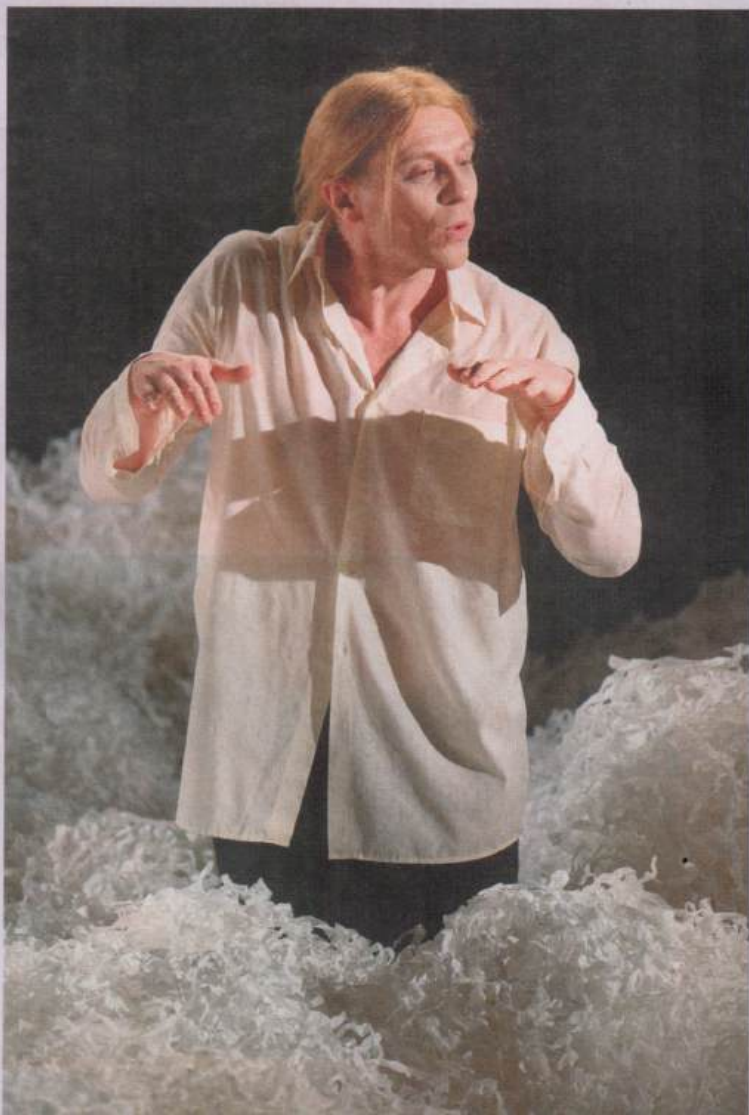

«КӨЛ» - АВТОР (Эмиль Талипов)

(Галиәсгар Камал исемендәге
татар дәүләт академия театры)

Шунда ук әйтәм: герой миңа Джокерны хәтерләтте. Бигрәк тә иң беренче мизгелдә – стендап эпизодында. Ул бөтен залның игътибарын үзенә юнәлдереп, бөгелә-сыгыла сәер чыгыш ясый. Ә аннан бер атна давамында Цензор янына килеп, аның хуплау сүзен көтеп йөри.

Кыскасы, Автор ролен башкаручы Эмиль Талипов – даһи. Тамашачы бу спектакльдә артистның яңа якларын ача, аның моңа кадәр күренмәгән йөз хәрәкәтләре, үз-үзен тотышы белән таныша. Сары парик, кара пиджак, кызыл носки кигән һәм кулына «мескен» пьесасын тоткан бу Автор кырыдан бер дә күркәм күренми. Ләкин анда үзенә тартып тора торган ниндидер үзенчәлек бар. Миңа калса, бу күбрәк артистның харизмасы һәм сөйкемле сөяге белән бәйле.

Фотолар: Рәмис Нәҗмиев, Руслан Тажиев,
Фирузә Закирҗанова, Салават Камалетдинов,
Владимир Васильев, Камал театры матбугат хезмәте

Милли җанлы «Апуш» театраль студиясенә – 1 яшь!

ЗИЛА
ДӘРЖЕМАНОВА

2022 елның февраль аенда Казан мэры патронажы белән «Апуш» татар балалар театр студиясе ачылды. Март аеннан башлап «Сәйдәш» мәдәният үзәгендә, ә соңрак «Чулпан» һәм «Ленин» исемендәге мәдәният үзәкләрендә театраль студияләр гөрләп эшли башлады. Менә инде бер ел дәвамында Казанның иң яшь артистлары татар телендә спектакльләр куя, төрле чараларда катнаша, шәһәрнең мәдәни тормышында кайный. Ел дәвамында студиянең нинди уңышларга ирешүе, үсүе турында без «Апуш» шәкертләре һәм җитәкчесе Алия Фәйзрахманова белән сөйләштек.

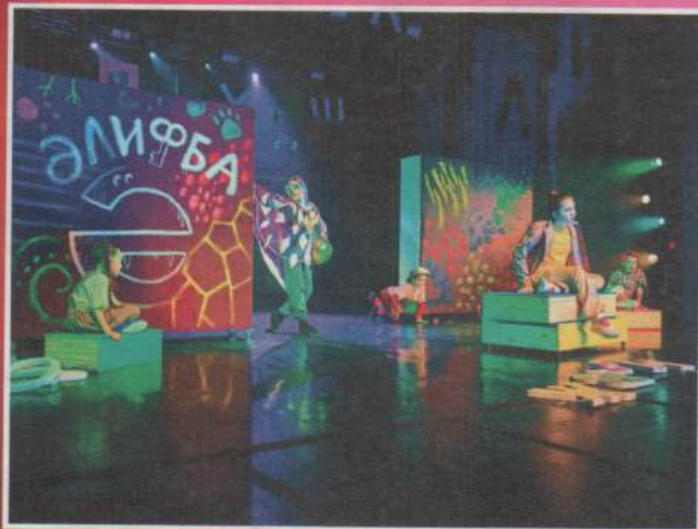
– Студиянең барлыкка килү тарихы нинди?
– Казанда балалар өчен татар театр студиясе булдыру теләге миндә күптәннен туган иде. Шул идея белән Гүзәл Сәгыйтовага (Казан баш-

карма комитеты җитәкчесенең социаль өлкә мәсьәләләре буенча урынбасары - авт.) бардым, ул да бу турыда хыялланган икән. Безнең идеяләр тәңгәл килеп, Гүзәл Рәмзилевна миңа ышаныч белән бу эшне тапшырды һәм студия барлыкка килсен өчен бөтен мөмкинлекләренә бирде. 2022 елның 27нче февралендә кастинг үткәреп, март башыннан ук эшкә тотындык.

– Апуш студиясе башкалардан нәрсәсә белән аерылып тора?

– Студиянең төп максаты – укучыларда татар теленә кызыксыну уяту, яшьләргә ижади сәләтләрен ачарга ярдәм итү, милли мәдәниятне үстерү. Шуңа күрә безнең репертуардагы барлык әсәрләр дә татар әдәбиятыннан алынган. Тагын бер төп үзенчәлегем – безнең барлык дәрестәр дә татар телендә бара. Хәтта театр, вокал өлкәләрендә һәм хореографияда кулланыла торган терминнарны да без булдырган кадәр татар теленә тәржемә итәбез. Балаларны да татар телендә фикер йөртүгә, аралашуга этәрергә тырышабыз.

Остазлар арасында Резеда Сәләхова, Сәлимә Әминова, Лилия Зәйнуллина, Алия Фәйзрахманова, Зөлфия Вәлиева, Миләүшә Шәйхетдинова, Ринат Мифтахов, Ландыш Фәттәхова, Алмаз Сабирҗанов, Миләүшә Гыйльметдинова, Гөлнара Шәйхетдинова кебек танылган ижат әһелләре бар.

– Бер ел эчендә нинди уңышларга ирештегез?

– Без бик тырышып эшләдек. Ел дәвамында 3 студиядә 4 спектакль күрсәттек: «Апушның тылсымлы төшләре», «Зоопарк- алифба», «Әбугалисина», «Кечтүк». Студиялар күбәйгәч, балалар саны да артты, бүгенге көндә 90 укучыбыз бар, һәм студиягә бушлай йөри.

– Студияләрегез турында сөйләгез әле.

– «Апушның тылсымлы төшләре» спектакле премьерасында Казан шәһәре мэры Илсур Метшин да булды. Шунда ул безнең эшебезне ошатып, хуплап: «Казаныбызның һәр районында «Апуш» театраль студиясе булырга тиеш!» – диде. Шуннан соң «Чулпан» мәдәният үзәгендәге студия ачылды, соңрак инде «Ленин» исемендәге мәдәният йортында да апушлылар жыела башлады. Алар арасында бернинди көндәшлек юк, чөнки барысы да бер максатка эшли. Яңа студияләр ачылу шәһәрнең һәм Татарстанның башка районнарында яшәүче балаларга тагын да күбрәк мөмкинлекләр бирде.

«Минем өчен безнең спектакльләрдәге иң мөһим әйбер – төркемдәге барлык балаларның да катнашуы. Төп рольләрдән тыш, һәрбер укучының чыгышы булырга тиеш. Чыгыш ясап кына алар үз-үзләрен сынап үсә алалар».

«Апуш» шәкертләренә «Сезнең өчен студия ул...?» дигән сорау бирдем. Менә аларның җаваплары:

– Апуш ул – гаилә, иң әйбәт театр, гашыйк булу, дуслар, иң зур сәхнәм, тормышым, команда.

– Ни өчен сез нәкъ менә «Апуш»ны сайладыгыз? Казанда башка театраль студияләр дә бар бит?

– Безнең кайберләребез рус театр студиясен ташлап, монда килде. Чөнки аларның туган телләре – татар телендә шөгыльләнәсе килде. Өстәвенә, безгә мондагы укытучылар ошады, чөнки алар – үз эшләренә осталары. Көчләрен җәлләмичә алар безне бик күп әйберләргә өйрәтәләр, тылсымлы театр дөньясы белән таныштыралар.

– Монда сез нәрсәләргә өйрәндегез?

– «Апуш»та без театр сәнгатенең серләре белән таныштык. Сәхнәдә үз-үзеңне тоту, сыгымлы булу, телне дөрес куллану, татар телендә дөрес сөйләшү, гәүдәне тыңлау, тавышыңны ишетү – боларның барысын да без дәресләрдә өйрәндек. Актерлык осталыгы, сәхнә теле, вокал дәресләре безгә бик күп белемнәр һәм мөмкинлекләр бирә. Киләчәктә актерлар булмасак та, монда алган дәресләребез безгә гомер буге кирәк булачак.

«Апуш» студиясе тагын бик күп еллар тамашачыны куандырып, яңадан-яңа спектакльләр чыгарып, милли җанлы балалар тәрбияләп дип өметләнәбез. Уңышлар, апушлылар!

«Сагынуым минем арттан эземә ятып кала»

Мин – Муса Хөснуллин, Тольятти шәһәрәндә тудым һәм 5 яшькә кадәр анда үстем. Хәзер инде 13 ел Казанда яшим.

Балачактан ук бик ижади булдым, биергә, җырларга, рәсемнәр ясарга ярата идем. Кечкенәдән бәйгеләрдә, олимпиадаларда катнашам. Әлбәттә, казанышларым да, оттырышларым да бар. Һәрвакыт җиңеп булмый бит.

Буш вакытымда корейя биоләре белән шөгыльләнем, социаль челтәрләрдә блог алып барам, драмалар карыйм, биология һәм химия фәннәреннән БДИга әзерләнем. Якшәмбе көнне «Бәхет ачкычы» балалар һәм яшүсмерләр клубында куратор булып эшлим.

Әтиемнең «Син дөньяны ярата торган күзләр белән тудың. Ул мәхәббәтеңне беркайчан да югалтма» дигән сүзләрен истә тотып яшим.

Ашыкмыйм!

Мәхәббәтне матур диләр,
Кайлардан була табып.
Уналты яшь инде миңа,
Яратырга күптән вакыт.

Мәхәббәтне шулай озак
Эзләдем дә эзләдем.
Бар дөньяны яратам бит,
Шуны аңлап түзмәдем.

Иң мөһиме – әти, әни!
Хисләрдән йөрәк тулыр.
Ә кызлармы – кызлар алар,
Ашыкмыймын, әле булыр!

Ышансагыз иде...

Сиңа ихлас ышансалар,
Бар да җиңеләя кебек.
«Бишле»се дә алынадыр,
Бәйгедән дә кайтам көлеп.

Тик буладыр шул вакытлар,
Күңелләргә шик төшә,
Әти-әни, укытучы,
Нишләптер «өчле» көтә.

Әзерләнем, югыйсә, мин,
Тырышам, көчне куям.
Шул ук вакытта җилкәмдә
Авыр-авыр таш тоям!

Сез ышансагыз иде бит,
Мин дә ышанам сезгә.
Бергә булсак, бердәм булсак,
Җиңәрбез һәрчак без дә.

Үзебезне тикшерик!

Әйләнәдә бар да гади,
Кулны көрәштергән кебек.
Кайсыларын син җиңәсең,
Кемдер сине куя бөгеп.

Мин бит һәрчак иләс инде,
Ышанам бар әйбергә.
Ә башкалар таптап китә,
Өлгермим сүз әйтергә.

Иң кызыгы бу тормышта –
Син һәркемгә кирәк кебек.
Үзең ярдәм сорасаңмы?
Качып бетәләр көлеп!

Бу дөньяда бар да гади,
Бары бер көзгә сыман.
Мин үзем дә шундый икән,
Гажәпкә калып торам!

Болар бар да төзәлсенгә
Нишлик соң, нәрсә эшлик?
Жавап гади: кешене түгел,
Үзебезне тикшерик!

Чәлпәрәмә!

Кара-каршы утырабыз,
Күзләр йөри идән буйлап.
Сүзләребез чәлпәрәмә!
Дуслыкны чәчтек уйнап.

Ачу, энә кебек чәнчеп,
Йөрәкнең нәкъ уртасын
Яралады! Шул ярадан,
Хисне ятлар урласын!

Күпме гафу үтенсәк тә,
Яра бетәр, жөй калыр.
Бергә җырланасы җырның
Сүзе бетәр, көй калыр.

Бу моңсу көй яңгыраса,
Арага суык өреп,
Тырышырмын сакларга мин,
Дуслыкны ныклап төреп!

Бер ясаган яраларны,
Белмим, төзәтеп буламы?
Дусның ярасыннан тамган
Тамчыдан бәхет туамы?

Очрашу

Сине очратмам дидем мин,
Хәлләреңне сорамам,
Хисләреңне дә аңлатмамын,
Күзләреңә карамам.

Көтмәгәндә күрдем сине,
Көтмәгәндә очрадың!
Тотып алдык язмышларның,
Берләштердек очларын.

Сине ерактан күрдем мин,
Омтылдым сиңа таба.
Сагынуым минем арттан
Эземә ятып кала.

Күзне йомып, телсез генә,
Кычкырдым бар дөньяга!
Сине яратусыз-миңа
Яшәү юктыр дөньяда!

Нинди булырга кирәк?

Көчле күренер өчен
Нинди булырга кирәк?
Ниләр кылырга кирәк?
Моңы аңлаучы сирәк!

Үзеңне генә сөяргә
Кирәк түгел, белегез!
Җан суытырдай сүзләреңне
Сөйләмәсен телегез!

Бер кешедә була ала
Яхшысы да, яманы да.
Сүзләр була яраларлык,
Төзәтерлек яраны да!

Иманыңны, намусыңны
Тот син һәрчак уеңда!
Аллаһ ярдәмнән ташламас
Тормыш дигән уеңда!

ЗИЛӘ
ДӘРЖЕМАНОВА

ИҢ ЯРАТКАН ЧӘЧӘГЕҢ СИНЕҢ ТУРЫНДА НӘРСӘ СӨЙЛИ

*Яз җитә! Сезгә ничектер, ә минем өчен
яз – ул зур бер чәчәк. Аның исе, матур-
лыгы, чисталыгы һәм сафлыгы яшәү
теләген уята. Психологлар фикеренчә,
чәчәкләр булган бۇлмадә күтәрәнке кәеф,
рәхәт атмосфера туа. Кешеләр кебек үк
гөлләр дә шундый төрле була, һәрберсенең
уникаль холкы, үзенчәлеге бар. Чәчәкләр
һәм холыклар турында хәзер белерсез!*

ЯРАН ГӨЛ

Син әби белән үскән баладыр, мөгаен. Бу гөлне яратучы кешеләр, гадәттә, бик тыныч, сабыр холыклы була. Яран гөлнең исенә чыдаган кебек үк син тор-мыштагы барлык авырлыкларны җиңел үтәсең.

ЛАЛӘ

Син – лалә кебек янып торучы, көчле энергияле, якты кеше. Сине башкалар ярата, чөнки бөтен темаларга да сөйләшә аласың, күп беләсең. Шулай ук син – татар мәдәниятенә гашыйк, милли җанлы кеше. Дәрәсән әйт: мәктәптә татар халык биюләре түгәрәгенә йөрдеңме?

МИЛӘУШӘ (ФИАЛКА)

Әниңнең яраткан чәчәге кебек үк син дә – дусларыңның яраткан кешесе. Чөнки синең белән күп сөйләшәргә, көлешәргә була. Син ижади, рәсем ясарга яратасың, юкка гына балачакта «фея-фиалканы» карап үсмәгәнсеңдер.

РОЗА

Классика, стабильлек, консервативлык – синең турыда. Образыңда, тормышыңда экспериментларны яратмыйсың. Еллар буе бер үк җиргә ашарга йөри аласың. Сине башкалар ярата, күбесе сине эталон дип саный.

КӨНБАГЫШ

Кояш кайда – шунда син. Көләч, юмарт, актив, бөтенесенең кәефен күтәрүче. Син тормышыңны ижаттан башка күз алдыңа китерә алмыйсың. Авантюралар, көтелмәгән сәяхәтләр, экспериментлар – болар сиңа хас.

ИРИС

Син башкалардан бик нык аерылып торасың. Ирис гөленең исен кайберәүләр яратмаган кебек, сине дә кайбер кешеләр тәккәббер дип уйлый. Син – максатчан, тырыш. Шулай ук вакытта нечкә күңелле кеше.

ОРХИДЕЯ

«Мой нежный гель, ты даришь запах орхидей» җырын кебек үк сине барысы да бер күрүдә, ишетүдә истә калдыра. Син гадәти булмаган әйберләр яратасың. Камиллеккә омтылу, бар җирдә дә өлгерү – синең турыда.

РОМАШКА

Ромашка чәчәген яраткан кешеләр бик төгәл була. Үз-үзләрен рәнҗетергә, үпкәләтергә бирми алар. Ләкин бу сезне кырыс терминатор образына кертми. Сезгә назлы карасалар, сез дә шулай ук җавап бирәчәксез.

КЫР ЧӘЧӘКЛӘРЕ

Башкалар турында гайбәт сату, алдашу, әләкләү – синең турыда түгел. Сине табигать кешесе дип тә әйтсәң була. Берәз хыялый булу, уйланып утырулар сине башкалардан аера.

БАЙ ҺӘМ ҮЛЕМ

Эфиоп
халык
экиятэ

Гөляр
ШӘЕМОВА
рәсеме

Бер бай адам бик нык Үлемнән курыккан икән. Шуңа күрә ул Үлем белән сүз куешкан: вакыты якынлаша башлагач, әзерләнеп, житешә алсын өчен, Үлем яны алдан кисәтеп куярга тиеш.

Бай үзенең рәхәт, бер борчусыз тормышы белән яшәвен давам иткән. Бер генә әйберне уйлый икән ул – акча. Ничек тә күбрәк алтын туллап калырга, дигән уй белән яшәгән ул:

– Ник вакытыннан алда Үлем турында уйларга? Вакыты житкәч, Үлем килеп «әзерләң» диер дә, мин бар генәһларым өчен гафу үтенеп, чиста намус белән китеп барырым.

Менә берзаман тик торганда байның көтүендәге бер кәжә бәтиә үлеп киткән. Ә аның моңа исе дә китмәгән – нәрсә инде ул бер кәжә бәтиә!

Бераз вакыттан бай көтүендәге мал бер-бер артлы кырыла башлаган: бер көнне сарык үлсә, икенче көнне ыжгырып торган айгыры үлгән.

Ә бай жылкәсен генә сикерткән – янәсә, миңа тигәнчә, Үлем малларымны кырсын.

Берзаман йөгереп йөргән жирләреннән бер-бер артлы уллары үлгән байның. Улларына ияреп хатыны да, Ә бай сау-сәламәт килеш, берни булмагандай йөри икән.

Беркөн бай янына Үлем үзе килгән.

– Киттек, синең вакытың житте.

– Нишләп сүзендә тормыйсың әле син! – дип жикергән бай.

– Юк, мин үз сүземне бозмадым, – дип жавап биргән Үлем.

– Килешүбезне оныпкансың, ахры. Син миңа алдан хәбәр бирергә тиеш идең, ә үзгә берни булмагандай килдең дә «вакытың житте» дисең!

– Нишләп хәбәр бирмәдем ди, бирдем! Мин һәр көн синең ишегеңә шақыдым. Малларыңны алып киттем – синең исең дә китмәде. Балаларың белән хатының алдым – син уйлап та бирмәдең. Һәр гамәлем белән мин сиңа «әзерләң, мин килдем!» дип кычкырдым. Моны да аңламагач инде...

Шул сүзләр белән Үлем байны үзе белән алган.

МЕМ-ЛАБОРАТОРИЯ ШӘП «КӘЕФ» ЧЫГАНАГЫ

Аштан соң әби мулла утырган
урында ашарга рөхсәт итте

Укытучы дәрестән 2 минутка
чыгып китә. Безнең сыйныф:

Көнәң 3 стакан су эчеп,
аш ашасам, минем организм:

9 февраль көнне без, «Ялкын» журналы редакциясе, «Кәеф» медиалабораториясе ачылышы тантанасын уздырдык.

Чарада Казанның популяр блогерлары, «Insight people» продюсерлык үзәге вәкилләре, яшә журналистлар катнашты.

«Good Night show» командасы килгән кунакларга кызыклы уеннар әзерләгән иде. Кыскасы, барысының да кәефе шәп булды.

Сезгә дә яхшы кәеф теләп бу сандагы мем-лабораторияне әлеге чара белән илһамланып ясадык!

Иртәңгә 4тә авыл клубыннан
кайтканда өйдәгеләрне
уятмаса тырышкан мин:

Берәр кайда баргач «Ватсапта
туганнар төркеменә
жибәрәм» дип әни:

Ачы-
лыштан
видео
монда:

Сыйныфташың белән физкуль-
тура укытучысы алдында
чирләгән кыяфәт чыгарасыз

Кызлар: мин аңа битараф,
оныттым да инде аны
«Ул» фотографиягә лайк куйса:

Минем балалар бакчасында
ялгышмыйча 4 юллык шигырь
сөйләвемә әтинең реакциясе

Савыт-саба юганда үз-үземнән
интервью алганда мин:
«Тормышымда күп авырлыклар
булды – сынмадым»

Төркемдә мәсьәләнең җавабы
«10мы, 11ме» дип бәхәсләшәләр.
«376» дип уйлаучы мин: